

บทที่ 3

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ และข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 (สกอ. 1.1) กระบวนการพัฒนาแผน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธานและพระราชบัญญัติหน่วยงาน ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของหน่วยงาน กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)

1.1 มีการกำหนด หรือทบทวน ปรัชญาหรือปณิธานของ หน่วยงานที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยสมาชิกภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

1.1.1 กรณีกำหนดปรัชญาหรือปณิธานใหม่ หน่วยงานควรดำเนินการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานร่วมกันทั้งผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

1.1.2 กรณีการทบทวนปรับแก้ปรัชญาหรือปณิธานที่กำหนดไว้แล้ว ควรเป็นการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันของหน่วยงาน โดยให้ผู้บริหาร อาจารย์ และบุคลากร ร่วมกันกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

1.2 มีการดำเนินการเผยแพร่หรือสร้างความเข้าใจในปรัชญาหรือปณิธาน เพื่อเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายทั้งสมาชิกภายในหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามปรัชญาหรือปณิธานที่ได้กำหนดร่วมกัน

1.3 มีการจัดทำหรือพัฒนา แผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับปรัชญาหรือปณิธานและนโยบายของหน่วยงานและมหาวิทยาลัย จุดเน้นของหน่วยงาน ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย และแผนอุดมศึกษาระยะยาว รวมทั้งหลักการและมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.1 มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ (strategy) ของหน่วยงาน เพื่อนำหน่วยงานไปสู่ความสำเร็จที่พึงประสงค์ โดยแผนกลยุทธ์ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) เป้าประสงค์ (goal) และวัตถุประสงค์ (objective)

1.3.2 คณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ควรวิเคราะห์จุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunity) และภัยคุกคาม (threat) เพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกภารกิจของหน่วยงาน

1.3.3 มีการจัดทำตารางวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าปรัชญาหรือปณิธานและนโยบายหน่วยงานและกลยุทธ์สอดคล้องกันในประเด็นใด อย่างไร หากมีประเด็นที่ไม่สอดคล้องควรพิจารณาปรับแก้ให้สอดคล้องกัน

1.3.4 วิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ที่หน่วยงานกำหนดควรผ่านการประชาพิจารณ์ร่วมกันจากทั้งผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากร เพื่อให้เกิดการยอมรับของทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุตามความมุ่งหวังของหน่วยงาน และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

2. มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับหน่วยงานไปสู่ทุกหน่วยงานย่อยภายใน

2.1 มีการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้บริหารหน่วยงานย่อยภายในถึงวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายของกลยุทธ์

2.2 มีการกำหนดให้หน่วยงานย่อยภายในรับผิดชอบดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อย่างเป็นทางการ

2.3 มีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของแต่ละหน่วยงานย่อยภายใน และมีการมอบหมายอย่างเป็นทางการ

3. มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีครบ 4 พันธกิจ คือ ด้านการเรียน การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

3.1 มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ครอบคลุมทุกพันธกิจของหน่วยงาน โดยมีการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategic map) เพื่อช่วยในการแปลงแผนกลยุทธ์ไปสู่แผนปฏิบัติการตามกระบวนการของ Balance scorecard

3.2 มีการจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแผนกลยุทธ์กับแผนปฏิบัติการประจำปีในทุกพันธกิจ

4. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี และค่าเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

4.1 มีการจัดทำตัวบ่งชี้ (KPI) พร้อมทั้งเป้าหมาย (target) ของแต่ละตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี (ควรจัดทำพร้อมกับการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี)

4.2 มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้บริหาร อาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามตัวบ่งชี้เข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการยอมรับของทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดร่วมกัน

5. มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ 4 พันธกิจ

5.1 มีการ จัดทำปฏิทินการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การประจำปีครบ ทั้ง 4 พันธกิจ เพื่อใช้เป็น แนวทางการดำเนินการและสร้างความเชื่อมั่นว่าได้มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานในเวลาที่เหมาะสม

5.2 มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง

6. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

6.1 มีการพัฒนาระบบการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่

6.2 มีการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้เทียบกับค่าเป้าหมายเสนอต่อผู้บริหาร ในช่วงเวลา หนึ่งๆ เช่น 3 เดือน หรือ 6 เดือน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าและปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หากไม่เป็นไปตามแผนควรจะมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปรับปรุง

6.3 มีการดำเนินการปรับปรุง ในกรณีที่ติดตามผลและไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้

7. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และ รายงานผลต่อผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อพิจารณา

7.1 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์โดยการเปรียบเทียบผลของตัวบ่งชี้การ ดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์กับค่าเป้าหมายเป็นประจำ

7.2 มีการ นำผลการประเมิน เสนอให้สภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน พิจารณาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อพิจารณาผลการประเมิน และให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการ ปรับปรุง

8. มีการนำผลการพิจารณา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการ ประจำหน่วยงานไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

8.1 มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการ นำข้อเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการ ประจำหน่วยงานไปดำเนินการ และพิจารณาจัดทำแผนการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

8.2 มีการนำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้รับการปรับปรุงเสนอ สภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการประจำหน่วยงานพิจารณา

ตัวบ่งชี้ 1.2 (สมศ. ๑๖.๑) ผลการบริหารสถาบันให้เกิดอัตลักษณ์

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการกำหนดกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดย ได้รับการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

1.1 มหาวิทยาลัยกำหนดอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยได้รับการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

1.2 มหาวิทยาลัยกำหนดกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

1.3 มหาวิทยาลัยถ่ายทอดอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการในการเสริมสร้างอัตลักษณ์สู่คณะหรือหน่วยงาน คณาจารย์ บุคลากร นิสิต และผู้เกี่ยวข้อง

1.4 มหาวิทยาลัยและคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าดำเนินการตามกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการในการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือของคณะหรือหน่วยงานเทียบ

2. มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและบุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการที่กำหนด ในรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม โครงการ หรือร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

3. ผลการประเมินความเห็นของบุคลากร เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าประเมินความเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย หรือเสริมสร้างอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

4. ผลการดำเนินงานก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นประโยชน์และ/หรือสร้างคุณค่าต่อสังคม

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า รายงานผลการดำเนินงานที่ก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นประโยชน์และ/หรือสร้างคุณค่าต่อสังคม ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

5. ได้รับการยกย่องในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ ในประเด็นที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า จัดเก็บข้อมูลและรวบรวมหลักฐานการได้รับการยอมรับ การได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดีในการขับเคลื่อนอัตลักษณ์ เช่น โล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือ เชิดชูเกียรติ เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ 1.3 (สมศ. ๑๖.๒) ผลการพัฒนาด้านจิตตามอัตลักษณ์

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

ข้อมูลจากการประเมินบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ต้องมีความเป็นตัวแทนของผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพครอบคลุมทุกคณะ อย่างน้อยร้อยละ 35 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ในแต่ละระดับ โดยมีรายงานผลการประเมินบัณฑิตที่มีคุณลักษณะตามอัตลักษณ์โดยนายจ้างเป็นผู้ตอบ

ตัวบ่งชี้ 1.4 (สมศ. ๑๗) ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของหน่วยงาน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของมหาวิทยาลัยและ/หรือหน่วยงาน โดยได้รับการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

1.1 มหาวิทยาลัยและ/หรือหน่วยงานกำหนดเอกลักษณ์ตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะ โดยได้รับการเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

1.2 มหาวิทยาลัยและ/หรือหน่วยงานกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของหน่วยงานที่กำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย กรณีที่หน่วยงานมีเอกลักษณ์แตกต่างจากมหาวิทยาลัย กลยุทธ์และแผนปฏิบัติงานต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

2. มีการสร้างระบบการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและบุคลากรในการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและบุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการที่กำหนด ในรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม โครงการ หรือร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินการกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามจุดเน้น และจุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน ไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าประเมินความเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามจุดเน้น และจุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน

4. ผลการดำเนินงานบรรลุตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน และเกิดผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคม

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า รายงานผลการดำเนินงานที่บรรลุตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน ที่ก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคม

5. มหาวิทยาลัยมีเอกลักษณ์ตามจุดเน้น จุดเด่น หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะที่กำหนด และได้รับการยอมรับในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

มหาวิทยาลัย และคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า จัดเก็บข้อมูลและรวบรวมหลักฐานเอกสาร หลักฐานการได้รับการยอมรับ การได้รับรางวัล หรือการได้รับการยกย่องว่าเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี เช่น โล่รางวัล ใบประกาศเกียรติคุณ เกียรติบัตร หนังสือเชิดชูเกียรติ เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 (สกอ. 2.1) ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดย คณะกรรมการ การอุดมศึกษา และคณะกรรมการ ที่รับผิดชอบของหน่วยงาน (ถ้ามี) และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

1.1 มีคำสั่ง/เอกสารกำหนดหน้าที่รับผิดชอบพิจารณาหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง (คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตร ควรประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญ และ ประสบการณ์ในสาขาวิชานั้นๆ)

1.2 มีคู่มือ/เอกสารกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนในการดำเนินการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตร เช่น คู่มือบริหารหลักสูตร

1.3 การเปิดหลักสูตรใหม่ ประกอบด้วยแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.3.1 มีการศึกษาความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชานั้นๆ ในตลาดงานว่ามีมากน้อยเพียงใด

1.3.2 การผลิตบัณฑิตสาขาวิชานั้นๆ สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือไม่

1.3.3 หน่วยงานมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานั้นๆ หรือไม่

1.3.4 มีการวิเคราะห์ทรัพยากรของการดำเนินการของหลักสูตรใหม่ และคำนวณจุดคุ้มทุน ประกอบการขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

1.4 การปรับปรุงหลักสูตร ประกอบด้วยแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1.4.1 การศึกษาความก้าวหน้าทางวิชาการของสาขาวิชานั้นๆ

1.4.2 การศึกษาความคิดเห็นจากบัณฑิตและผู้ประกอบการที่รับบัณฑิตเข้าทำงานเพื่อให้ทราบจุดที่ควรปรับปรุงหลักสูตร

1.5 การเสนอหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรที่ปรับปรุงผ่านการพิจารณาตามระบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด เช่น คณะกรรมการบริหารคณะวิชา สภาวิชาการ เป็นต้น และนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

2. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการที่รับผิดชอบของหน่วยงาน และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

2.1 มีคำสั่ง/เอกสารกำหนดบุคคลหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบพิจารณาหลักสูตร

2.2 มีคู่มือ/เอกสารกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการขั้นตอนการดำเนินงานและการอนุมัติการปิดหลักสูตร เช่น คู่มือบริหารหลักสูตร

2.3 การปิดหลักสูตร โดยพิจารณาหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตในตลาดงาน หลักสูตรที่มีผู้สมัครเรียนน้อย หรือหลักสูตรที่องค์ความรู้ล้าสมัยไม่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เป็นต้น

2.4 หลักสูตรใดเข้าเกณฑ์ของการปิดหลักสูตร ให้เสนอเรื่องผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการต่างๆ ตามที่สถาบันกำหนด เช่น คณะกรรมการบริหารคณะวิชา สภาวิชาการ เป็นต้น และเสนอสภาสถาบันเพื่อพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาภายใน 30 วันนับจากวันที่สภาสถาบันอนุมัติ

3. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษา แห่งชาติ หมายถึง ต้องมีการประเมินผลตาม “ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิ สาขาหรือสาขาวิชา เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน ” กรณีที่หลักสูตรใดยังไม่มี ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้กลางที่กำหนดในภาคผนวก) สำหรับ หลักสูตรสาขาวิชาชีพต้องได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย

3.1 หลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอนต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และยังต้อง ดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์ฯ ตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอน

3.2 มีการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (ยกเว้นหลักสูตรเก่า หรือหลักสูตรปรับปรุงก่อนปีการศึกษา 2555)

3.3 มีการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนการดำเนินการตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา (กรณีที่ หลักสูตรใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชาควรประเมินตามตัวบ่งชี้กลาง) ทั้งในประเด็น การบริหารหลักสูตร การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน การบริหารคณาจารย์ การบริหารบุคลากร สนับสนุนการเรียนการสอน การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา ความต้องการของตลาดแรงงาน หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มีการควบคุม ติดตาม และประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และรายงานผล การดำเนินการต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน

3.4 สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพ ผู้บริหารหลักสูตรควรทำการศึกษาอย่างละเอียดและรอบคอบ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรายละเอียดของการรับรองหลักสูตร ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรควรมี ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพอย่างน้อย 1 คนในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และดำเนินการให้ หลักสูตรได้รับการรับรองจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องก่อนการรับนักศึกษาและจัดการเรียนการสอน และดำเนินการขอรับรองตามกำหนดเวลาอย่างต่อเนื่อง

4. มีคณะกรรมการรับผิดชอบ ควบคุม กำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และ ข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างน้อยตามกรอบเวลาที่ กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ 3 ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน 5 ข้อแรกและอย่างน้อยร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปี ทุกหลักสูตร

4.1 มีการสร้างกลไกกำกับดูแลให้ทุกหลักสูตรดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานวิชาชีพ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตลอดเวลาที่จัดการศึกษา โดยจัดในรูป ของคณะกรรมการ ทั้งนี้ อาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของภาควิชา หรือคณะวิชาที่มีอยู่ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโดยเฉพาะ

4.2 จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานทุกหลักสูตรตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยทุกปีการศึกษา เพื่อวัดคุณภาพของการดำเนินการหลักสูตรว่าเป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพียงใด

4.3 มีการกำหนดระบบการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดของแต่ละหลักสูตร โดยอาจจัดทำเป็นแบบฟอร์มให้ผู้รับผิดชอบกรอกข้อมูลตัวบ่งชี้ วิเคราะห์ผลการประเมิน และแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนาเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

5. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ 1 ข้อ 2 และข้อ 3 ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ 4 กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ 3 ผ่านเกณฑ์การประเมินครบ ทุกตัวบ่งชี้และทุกหลักสูตร

มีคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรทุกหลักสูตร ดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรตามผลการประเมินที่ได้จากเกณฑ์มาตรฐานข้อ 4 จนทำให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผ่านเกณฑ์การประเมินครบทุกตัวบ่งชี้และทุกหลักสูตร

6. มีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรระหว่างหน่วยงานกับภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร มากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนหลักสูตรวิชาชีพทั้งหมดทุกระดับการศึกษา

มีคณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรในเกณฑ์ข้อ 1 และคณะกรรมการบริหารคณะวิชาหรือภาควิชาควรมีองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร เพื่อให้ได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานจริงที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและบริหารหลักสูตร ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถออกไปปฏิบัติงานได้จริงเมื่อสำเร็จการศึกษา

7. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหลักสูตรทั้งหมดทุกระดับการศึกษา

หน่วยงานที่เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิต ศึกษาเน้นการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษามากกว่าระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง โดยหลักสูตรระดับปริญญาโทควรเน้นการเรียนแผน ก เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นของสถาบัน โดยอาจพิจารณาจัดสรรทุนการศึกษาระดับปริญญาโทแผน ก เพื่อจูงใจนิสิต

8. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยที่เปิดสอน (ปริญญาโท เฉพาะแผน ก และปริญญาเอก) มีจำนวนนิสิตที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรมากกว่าร้อยละ 30 ของจำนวนนิสิตทั้งหมดทุกระดับการศึกษา

8.1 หน่วยงานที่เปิดสอนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไม่เพียงแต่เปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยให้มากกว่าหลักสูตรระดับปริญญาตรีเท่านั้น แต่ต้องดำเนินการให้มีจำนวนนิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัยมากพอ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีทักษะการวิจัยอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

8.2 การนับจำนวนนิสิตในให้นับตามจำนวนหัวนิสิตในปีการศึกษานั้นๆ และนับทั้งนิสิตภาคปกติและภาคพิเศษ ทั้งในที่ตั้งและนอกที่ตั้ง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 (สกอ. 2.2) อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด
2. จำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีที่ประเมิน
3. จำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีที่ผ่านมา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 (สกอ. 2.3) อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมด
2. จำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีที่ประเมิน
3. จำนวนอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกในปีที่ผ่านมา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 (สกอ. 2.4) ระบบการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์ทั้งด้านวิชาการ เทคนิคการสอนและการวัดผล และมีแผนการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์

1.1 การวางแผนการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลควรครอบคลุมข้อมูลที่สำคัญดังต่อไปนี้

1.1.1 ข้อมูลอัตรากำลังของอาจารย์และบุคลากรในปัจจุบัน รวมทั้งที่ความต้องการในอนาคตอย่างน้อย 5 ปีข้างหน้า เพื่อใช้ในการวางแผนความต้องการด้านบุคลากรของสถาบัน กำหนดอัตรากำลังที่ต้องการเพื่อการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์ และการพัฒนางานประจำ

1.1.2 กำหนดแผนการจ้างงานและวิธีการสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติที่ดีให้เข้ามาสู่กระบวนการคัดสรร อาจมีการสรรหาทั้งจากภายนอกและภายในหน่วยงาน

1.1.3 มีข้อมูลจากการสำรวจความต้องการในการอบรม (training needs) ของบุคลากรทั้งสายอาจารย์และสายสนับสนุน เพื่อให้ได้รับการฝึกอบรมตามเกณฑ์ที่หน่วยงานกำหนด และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนางานของตนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานสามารถประเมินความต้องการนี้ได้

1.1.4 มีข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถ (competencies) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ในระดับต่างๆ เพื่อใช้ในการปฐมนิเทศ และฝึกอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในวิธีการทำงาน เกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิด กฎเกณฑ์ มีทัศนคติและทักษะที่ดี เพื่อเพิ่มผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการสอนงาน การหมุนเวียนให้ไปทำงานในด้านอื่นๆ การเข้าศึกษาในโครงการที่หน่วยงานจัดขึ้น

1.1.5 มีข้อมูลป้อนกลับของผลการปฏิบัติงานและผลการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าของสายงาน ในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อใช้ในการมอบหมายงานหรือมีข้อตกลงในการทำงาน และใช้เพื่อการปรับปรุงแก้ไข ชมเชย ให้รางวัล ตลอดจนปรับปรุงค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสมและเป็นธรรมรวมทั้งการสรรหาคนเก่ง คนดีเข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงาน

1.1.6 มีข้อมูลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนด้านทรัพยากรมนุษย์ว่ามีประเด็นใดบ้างที่ควรมีการวางแผน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขแผนพัฒนาทรัพยากรให้สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้ปฏิบัติงาน และของหน่วยงาน

2. มีการบริหารและการพัฒนาคุณภาพและบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

2.1 มีกระบวนการขั้นตอนการสรรหา คัดเลือกบุคลากรอย่างเป็นระบบ โปร่งใสและกำหนดแนวปฏิบัติไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ได้อาจารย์ หรือบุคลากรได้ทราบ ภายใต้เวลาที่กำหนด และเป็นไปตามกรอบอัตรากำลังที่หน่วยงานวางแผนไว้

2.2 มีการวิเคราะห์งาน (job analysis) โดยกำหนดให้มีคำอธิบายลักษณะงาน (job description) การระบุคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง (job specification) รวมทั้งความสามารถ (competencies) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการปฐมนิเทศ และการฝึกอบรมวิธีการทำงานและทักษะที่จำเป็นให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจในงาน

2.3 มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน (job evaluation) ที่มีรูปแบบชัดเจน มีการกำหนดเส้นทางเดินของตำแหน่งงาน (career path) ของบุคลากรทุกกลุ่ม วิเคราะห์ปริมาณการเข้าออกของบุคลากรแต่ละกลุ่ม และพิจารณาหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและติดตามผล

2.4 มีการพัฒนาคุณภาพและบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนและเส้นทางเดินของตำแหน่งงานที่กำหนด รวมทั้งติดตามตรวจสอบเป็นรายบุคคล เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

3. มีสวัสดิการเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และสร้างขวัญและกำลังใจให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 การสร้างบรรยากาศของสถานที่ทำงานให้น่าอยู่ ตั้งแต่สภาพแวดล้อม บรรยากาศการทำงาน การจัดสวัสดิการ การเอาใจใส่ดูแลบุคลากรทุกคนอย่างเสมอภาคทัดเทียมกัน การสร้างบรรยากาศของความสุขในการทำงาน

3.2 มีระบบส่งเสริมสนับสนุนการเสนอขอรับรางวัลของคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน เช่น มีการติดตามข้อมูลแหล่งให้รางวัลต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนทราบโดยเร็ว

3.3 มีการกระตุ้นและช่วยเหลือผู้ที่มีศักยภาพเพื่อขอรับรางวัลในด้านต่างๆ เช่น ช่วยจัดทำเอกสารการขอรับรางวัล ประสานงานในกระบวนการขอรับรางวัล หรืองานธุรการอื่นๆ

3.4 มีการยกย่องให้เกียรติผู้ได้รับรางวัลโดยวิธีการต่างๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผลงานที่ได้รับรางวัลทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน หรือจัดบรรยากาศพิเศษเพื่อเป็นเกียรติ พิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

3.5 มีระบบที่เลี้ยง โดยจัดให้ผู้ที่มิประสบความสำเร็จเคยได้รับรางวัลให้คำแนะนำช่วยเหลือและสนับสนุนอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนรุ่นใหม่ในการขอรับรางวัลต่างๆ

3.6 มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมมือในการทำงาน มีช่องทางการสื่อสารหลายช่องทางระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ได้บังคับบัญชารวมทั้งระหว่างผู้ได้บังคับบัญชาด้วยกัน เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีและพัฒนาางาร่วมกัน

3.7 มีนโยบายดูแลสุขภาพของบุคลากร ทั้งในเชิงป้องกันและส่งเสริม และมีสวัสดิการตรวจเช็คสุขภาพ ส่งเสริมการออกกำลังกายในรูปแบบต่างๆ เช่น สนับสนุนด้านสถานที่ออกกำลังกายสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญในการแนะนำด้านการดูแลสุขภาพ

4. มีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

4.1 มีการกำหนดแนวทาง หรือวิธีการติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการอบรม/การพัฒนา ในทุกหลักสูตรการฝึกอบรม หรือทุกโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบุคลากรสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการปฏิบัติงานหรือปรับปรุงตนเอง

4.2 มีการกำหนดกลไกการติดตามผลการนำความรู้และทักษะไปใช้ภายหลังการอบรมหรือพัฒนา 6 - 9 เดือน หรือใช้กลไกการจัดการความรู้เป็นเครื่องมือในการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการอบรม หรือการพัฒนา เป็นต้น

5. มีการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน และดูแลควบคุมให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนถือปฏิบัติ

5.1 หน่วยงานจัดให้มีการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณ และกิจกรรมส่งเสริมการปลูกฝังจรรยาบรรณแก่คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ

5.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณ

5.3 มีการติดตามผลการปรับปรุงและพัฒนาตนเองของคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

6. มีการประเมินผลความสำเร็จของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

6.1 หน่วยงานจัดให้มีการประเมินผลความสำเร็จของการปฏิบัติงานตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผน รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนตามตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (KPI) หรือเป้าหมายของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน โดยตัวชี้วัดผลการดำเนินงานและค่าเป้าหมายนั้นควรมีความเชื่อมโยงกับกลยุทธ์ของหน่วยงาน

6.2 มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนในรอบปีถัดไป

7. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

7.1 มีการนำผลการประเมินความสำเร็จของแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนไปปรับปรุงแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน

7.2 มีการดำเนินการตามแผนปรับปรุงการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนตามระยะเวลาที่กำหนด

7.3 รายงานสรุปการสำรวจความต้องการ และความพึงพอใจของคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนในระยะต่อไป

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 (สกอ. 2.5) ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการจัดการหรือจัดบริการเพื่อให้มีลิตมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในอัตราไม่สูงกว่า 8 FTES ต่อเครื่อง

1.1 มีการวางแผนเพื่อจัดบริการให้ลิตมีเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ในอัตราไม่สูงกว่า 8 FTES ต่อเครื่อง และ/หรือการจัดบริการบริการ mobile device และจุดบริการ wifi ภายในหน่วยงาน

1.2 มีการกำหนดกลยุทธ์ในการจัดบริการเครื่องคอมพิวเตอร์ และ/หรือการจัดบริการ mobile device และจุดบริการ wifi

2. มีบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และมีการฝึกอบรมการใช้งานแก่นิสิตทุกปีการศึกษา

2.1 มีการจัดบริการห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์แก่นิสิต

2.2 มีการฝึกอบรมการใช้ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์แก่นิสิตเป็นประจำทุกปีการศึกษา

3. มีบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิตอย่างน้อยในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การศึกษา และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

3.1 มีการสำรวจความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิตในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การศึกษา และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต

3.2 มีการวางแผนการจัดบริการด้านกายภาพที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากข้อมูลผลการสำรวจในข้อ 3.1 และกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินการ

4. มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ อย่างน้อยในด้านงานทะเบียนนิสิตผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การบริการอนามัยและการรักษาพยาบาล การจัดการหรือจัดบริการด้านอาหาร และสนามกีฬา

4.1 มีการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เช่น ระบบลงทะเบียนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การบริการอนามัยและการรักษาพยาบาล การบริการด้านอาหารและสนามกีฬา

4.2 มีการพัฒนาการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง

5. มีระบบสาธารณูปโภคและรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ อย่างน้อยในเรื่องประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะ รวมทั้งมีระบบและอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารต่างๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.1 มีการจัดระบบประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะ และการป้องกันอัคคีภัยในบริเวณของหน่วยงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.2 มีโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรมหรือให้ความรู้ความเข้าใจกับนิสิตในด้านระบบสาธารณูปโภค การรักษาความสะอาด และการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบที่หน่วยงานจัดให้นิสิตอย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

6. มีการประเมินคุณภาพของบริการในข้อ 2-5 ทุกข้อไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

มีการประเมินคุณภาพของบริการในข้อ 2-5 และรายงานผลการประเมิน

7. มีการนำผลการประเมินคุณภาพในข้อ 6 มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ

หน่วยงานมีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ โดยใช้ข้อมูลจากผลการประเมินคุณภาพในข้อ 6 ประกอบการพิจารณา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5.1 (มคอว 2.5.1) สื่อ อุปกรณ์การศึกษา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีบริการแหล่งเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

1.1 มีการจัดบริการแหล่งเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เช่น เว็บไซต์วิชา (A-Tutor), เว็บไซต์โครงรายวิชา (Syllabus), เว็บไซต์การศึกษาไฮบริด (SOT) เป็นต้น

1.2 มีโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรมหรือให้ความรู้ความเข้าใจกับนิสิตในการใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์แก่นิสิต อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

2. มีบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนานิสิตอย่างน้อยในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การศึกษา และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในระบบไร้สาย

2.1 มีการจัดบริการด้านกายภาพที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนา นิสิตอย่างน้อยในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อุปกรณ์การศึกษา และจุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในระบบไร้สาย

2.2 มีโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรมหรือให้ความรู้กับนิสิตในด้านกายภาพและการพัฒนานิสิตที่หน่วยงานจัดให้นิสิต อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

3. มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ เช่น บริการโสตทัศนูปกรณ์ บริการส่งเสริมสุขภาพ หรือพื้นที่นันทนาการ เป็นต้น

3.1 มีการจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอื่นๆ เช่น บริการโสตทัศนูปกรณ์ บริการส่งเสริมสุขภาพ หรือพื้นที่นันทนาการ เป็นต้น

3.2 มีโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรมหรือให้ความรู้ความเข้าใจกับนิสิตในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่างๆ ที่หน่วยงานจัดให้นิสิต อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

4. มีบริการระบบสาธารณูปโภค การรักษาความสะอาด และการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบ อย่างน้อยในเรื่องห้องสุขา ประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะรวมทั้งมีระบบและอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารต่างๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.1 มีการจัดบริการระบบสาธารณูปโภค การรักษาความสะอาด และการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจน บริเวณโดยรอบอย่างน้อยในเรื่องห้องสุขา ประปา ไฟฟ้า ระบบกำจัดของเสีย การจัดการขยะรวมทั้งมีระบบและอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยในบริเวณอาคารต่างๆ โดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.2 มีโครงการ/กิจกรรมฝึกอบรมหรือให้ความรู้ความเข้าใจกับนิสิตในด้านระบบสาธารณูปโภค การรักษาความสะอาด และการรักษาความปลอดภัยของอาคารตลอดจนบริเวณโดยรอบที่หน่วยงานจัดให้นิสิต อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง

5. มีผลการประเมินคุณภาพของบริการในข้อ 1 – 4 ทุกข้อไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพของการบริการในข้อ 1 – 4

6. มีการนำผลการประเมินคุณภาพในข้อ 5 มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ

นำผลการประเมินคุณภาพในข้อ 5 มาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการด้านกายภาพที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ เช่น แผนการปฏิบัติการพัฒนาการด้านต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 (สกอ. 2.6) ระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกหลักสูตร

1.1 มีการพัฒนาระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่น และหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการและความถนัดของผู้เรียน ยอมรับความสามารถที่แตกต่างและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบวิธีการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การมีทักษะในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ รวมทั้งการสร้างหรือพัฒนาความรู้ใหม่ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริงชี้แนะแหล่งข้อมูลความรู้ จัดการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้จากการเรียนรู้ทุกรายวิชา

1.2 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกรายวิชา อาทิ จัดให้มีชั่วโมงปฏิบัติการ อภิปรายกลุ่ม สัมมนา ทำกรณีศึกษาหรือโครงการหรือวิจัย เรียนรู้นอกสถานที่ รวมทั้งฝึกงานและ ฝึกประสบการณ์

1.3 มีการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละ รายวิชา และมีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลความสำเร็จเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ

1.4 มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์มมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ. 2)

2. ทุกรายวิชาของทุกหลักสูตร มีรายละเอียดของรายวิชาและของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา ตามที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

2.1 อาจารย์จัดทำรายละเอียดของรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา แต่ละรายวิชาระบุ รายละเอียดในหัวข้อต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย ซึ่งจะสอดคล้องกับรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบฟอร์ม มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ. 3) ได้แก่

2.1.1 จุดมุ่งหมายของรายวิชา เป็นการระบุผลการเรียนรู้เมื่อผู้เรียนได้เรียนรายวิชาเสร็จสิ้น แล้ว โดยเน้นพฤติกรรมที่เป็นผลจากการเรียนรู้ ซึ่งอิงมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ

2.1.2 ลักษณะและการดำเนินการ เป็นการระบุคำอธิบายรายวิชา จำนวนชั่วโมงการสอน และการให้คำปรึกษา

2.1.3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการอธิบายความรู้หรือทักษะที่รายวิชามุ่งหวังที่ จะพัฒนาผู้เรียน วิธีการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ที่กำหนดในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ

2.1.4 แผนการสอนและการประเมินผลในแต่ละคาบเรียนมีการระบุหัวข้อหรือเนื้อหาที่จะ สอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนที่ใช้และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของหัวข้อหรือเนื้อหานั้นๆ

2.1.5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน ระบุเอกสาร หนังสือ ตำราที่ทันสมัยที่ใช้ ประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ช่วยเสริมประสบการณ์จริงหรือประสบการณ์ เชิงปฏิบัติแก่ผู้เรียน

2.1.6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา มีการประเมินกระบวนการเรียน การสอนโดยใช้ข้อมูลจากแหล่งหลากหลาย เช่น ความเห็นของผู้เรียน ความเห็นของทีมนักสอน ผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน และจากการสังเกตการณ์ เป็นต้น

2.2 อาจารย์ผู้สอนแจ้งรายละเอียดของรายวิชาและแผนการสอนให้ผู้เรียนในคาบแรกที่พบผู้เรียน

2.3 การประเมินผลการเรียนรู้ของรายวิชาให้มีการประเมินทั้งในระหว่างภาคการศึกษา (formative evaluation) และเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษา (summative evaluation)

3. ทุกหลักสูตรมีรายวิชาที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติทั้งในและนอกห้องเรียนหรือจากการทำวิจัย

3.1 คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรกำหนดให้ทุกหลักสูตรต้องมีรายวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงทั้งในและนอกชั้นเรียน อาทิ จัดให้มีชั่วโมงปฏิบัติการอภิปรายกลุ่ม สัมมนา ทำกรณีศึกษาหรือโครงการหรือวิจัย เรียนรู้นอกสถานที่ รวมทั้งฝึกงานและฝึกประสบการณ์

3.2 จัดให้มีระบบการรายงานพัฒนาการของผู้เรียนที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการปฏิบัติจริงของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหลังจบหลักสูตร

4. มีการให้ผู้มีประสบการณ์ทางวิชาการหรือวิชาชีพจากหน่วยงานหรือชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนทุกหลักสูตร

ทุกหลักสูตรมีการออกแบบให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากบุคคล หน่วยงานหรือชุมชนภายนอกในด้านวิชาการหรือวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงการนำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในทางปฏิบัติและมีความรู้ทางวิชาการที่ทันสมัย เช่น เชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นอาจารย์พิเศษสอนทั้งรายวิชาหรือบรรยายในบางคาบเวลานำนิสิตฟังการบรรยายและเยี่ยมชมหน่วยงานหรือสถานที่ภายนอกสถาบัน ให้นิสิตฝึกงานหรือปฏิบัติงานในวิชาสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ เป็นต้น

5. มีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาจากการวิจัย หรือจากกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

5.1 อาจารย์ควรพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและวิธีการสอนในรายวิชาที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและวิธีการสอนควรวิเคราะห์การสอนที่ผ่านมา โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนว่าวิธีการสอนและกระบวนการเรียนการสอนรวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเหมาะสมหรือไม่ ควรปรับปรุงด้านใด อย่างไร

5.2 จัดเวทีการสัมมนา หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนระหว่างอาจารย์เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

6. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกรายวิชา ทุกภาคการศึกษา โดยผลการประเมินความพึงพอใจแต่ละรายวิชาต้องไม่ต่ำกว่า

3.51 จากคะแนนเต็ม 5

6.1 เมื่อสิ้นภาคการศึกษาหน่วยงานจัดให้มีการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ในทุกรายวิชา

6.2 มีการประเมินคุณภาพความเพียงพอและความเหมาะสมของอุปกรณ์และสื่อสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในห้องเรียน คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการ หนังสือ ตำรา และสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด เป็นต้น

6.3 นำรายงานสรุปผลการประเมินความคิดเห็นดังกล่าวข้างต้นไปปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

6.4 มีการระบุในรายละเอียดของรายวิชาในภาคการศึกษาถัดไปด้วยว่า มีการนำการประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างไร

7. มีการพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการประเมินผลการเรียนรู้ ทุกรายวิชา ตามผลการประเมินรายวิชา

หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตร ทำหน้าที่ต่อไปนี้

- (1) พิจารณารายละเอียดของรายวิชาตามข้อ 2 เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์
- (2) ติดตาม วิเคราะห์ผลการดำเนินงานแต่ละรายวิชาและภาพรวมของทุกหลักสูตร ทุกภาคการศึกษา โดยเฉพาะจากผลการประเมินของผู้เรียน และวางแผนปรับปรุงในส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือเสนอการปรับปรุงต่อคณะกรรมการระดับที่สูงขึ้น
- (3) ดูแลให้การดำเนินการหลักสูตรได้รับการประเมินโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้เรียนปัจจุบัน และผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาหรือศิษย์เก่า และกรรมการอิสระ ตามหลักเกณฑ์และกรอบเวลาที่กำหนดทุกปีการศึกษา
- (4) ระบุถึงความจำเป็นต่อการปรับปรุง หรือปิด หรือเปิดรายวิชาหรือหลักสูตร ตามหลักฐานจากผลการประเมินของผู้เรียน/ของผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา/ของผู้ประเมินอิสระ และของผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 (สกอ. 2.7) ระบบและกลไกพัฒนาสัมฤทธิ์ผลการเรียนตามคุณลักษณะของบัณฑิต

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการสำรวจคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตอย่างน้อยสำหรับทุกหลักสูตรระดับปริญญาตรี ทุกรอบระยะเวลาตามแผนกำหนดการศึกษาของหลักสูตร

1.1 คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรต้องสำรวจหรือวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุก 5 ปี เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรหรือจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่สนองความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตให้มากที่สุด โดยนำข้อมูลจากการสำรวจมาบูรณาการร่วมกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.2 คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรต้องมีการทบทวน ปรับปรุงคุณลักษณะของบัณฑิตที่จำเป็นและเหมาะสมกับสาขาวิชา ระดับการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยคำนึงถึงความทันสมัยของหลักสูตรที่ต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงระดับท้องถิ่นระดับชาติ หรือระดับนานาชาติด้วย

1.3 มีการกำหนดเป็นเป้าหมายการผลิตบัณฑิตระหว่างผู้สอนร่วมกัน และเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิตบัณฑิตทุกคนรับรู้และร่วมกันพัฒนานิสิต

2. มีการนำผลจากข้อ 1 มาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผล การศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ส่งเสริมทักษะอาชีพและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2.1 คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรมีการวิเคราะห์ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำข้อมูลจากผลการสำรวจความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร โดยเฉพาะประเด็นการกำหนดโครงสร้างหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการศึกษา และการประเมินผล

2.2 คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรมีการวางระบบการประกันคุณภาพการจัดการเรียนการสอนระดับหลักสูตร โดยอาจมีการเชื่อมโยงรายวิชากับคุณลักษณะของบัณฑิตที่กำหนด เพื่อให้ผู้สอนแต่ละวิชาได้รับรู้และถือเป็นภาระหน้าที่ที่ต้องพัฒนาผู้เรียนในทักษะที่จำเป็นของรายวิชานั้นๆ อาจมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะของการบูรณาการระหว่างรายวิชา และระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนกับนอกห้องเรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้มีทักษะการปฏิบัติงานในโลกแห่งการทำงานจริงได้

2.3 คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรมีการวางระบบการกำกับติดตามการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ที่จะช่วยส่งเสริมเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา มีการประชุมวิพากษ์การจัดการเรียนการสอน สื่อการศึกษา และวิธีการประเมินผล เพื่อให้ผู้สอนได้ข้อมูลในการปรับปรุงตนเองจากเพื่อนร่วมงาน

2.4 มีการวางระบบการประเมินผลที่สะท้อนทักษะความสามารถด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน เน้นการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) โดยเฉพาะความสามารถในการเรียนรู้ขั้นสูง ใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงาน (performance) ของผู้เรียนโดยเฉพาะทักษะการเรียนรู้ที่ใช้วิจัยเป็นฐาน

2.5 จัดให้มีการประชุมหารือระหว่างคณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรในการแลกเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนการสอน และการแก้ปัญหาาร่วมกันสำหรับผู้เรียนที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเป็นพิเศษ

3. มีการส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทั้งด้านบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศ และงบประมาณที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต

3.1 คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรมีการวางแผนการจัดหางบประมาณ หรือทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะของบัณฑิตอย่างเพียงพอ

3.2 หน่วยงานระดับคณะวิชา ภาควิชาสนับสนุน ส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อาจมีการจัดทำเว็บไซต์เพื่อให้นิสิตและอาจารย์มีการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ในรูปของการสร้างชุมชนนักปฏิบัติ (community of practice) เพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา

4. มีระบบและกลไกการส่งเสริมให้นิสิตระดับปริญญาตรีและ/หรือบัณฑิตศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมวิชาการหรือนำเสนอผลงานทางวิชาการในที่ประชุมระหว่างมหาวิทยาลัย หรือที่ประชุมระดับชาติหรือนานาชาติ

4.1 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โปรแกรมการประชุมวิชาการที่เกิดขึ้นในที่ต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้นิสิตรับรู้

4.2 มีการจัดหางบประมาณให้นิสิตมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการทั้งภายในหน่วยงานหรือนอกหน่วยงาน

4.3 หากเป็นไปได้ หน่วยงานอาจมีการกำหนดเป็นเงื่อนไขให้นิสิตต้องมีโอกาสเข้าร่วมประชุมวิชาการระดับชาติทุกปี หรือระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้งในระหว่างการศึกษา

4.4 ในระดับชั้นเรียน ผู้สอนมีการฝึกทักษะการนำเสนอผลงานทางวิชาการ สนับสนุนให้นิสิตส่งผลงานวิชาการให้ที่ประชุมวิชาการต่างๆ พิจารณา เรียนรู้เทคนิคการส่งผลงานวิชาการให้ได้รับการคัดเลือกไปเผยแพร่

5. มีกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นิสิตระดับปริญญาตรีและ/หรือบัณฑิตศึกษาที่จัดโดยหน่วยงาน

5.1 มีการจัดหางบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นิสิต และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ทั้งกิจกรรมภายใต้หลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

5.2 มีการกำหนดเงื่อนไขให้นิสิตต้องเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงาน โดยมีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม ซึ่งผลการประเมินควรเป็นปัจจัยสำคัญต่อผลการเรียน หรือต่อการสำเร็จการศึกษาของนิสิต

6. มีระบบและกลไกสนับสนุนการประยุกต์ใช้ผลงานจากปฏิญญานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา และมีการรับรองการใช้ประโยชน์จริงจากหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพ

6.1 มีการเชิญหน่วยงาน สถาบัน องค์กรภาครัฐ และเอกชน ผู้ใช้บัณฑิต หรือนักวิชาการมาให้ความรู้ หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นวิจัยที่ต้องการให้นิสิตจัดทำเป็นหัวข้อปฏิญญานิพนธ์ประมาณภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อให้นิสิตได้จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่สนองความต้องการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6.2 มีการประชาสัมพันธ์แหล่งทุนวิจัยจากหน่วยงานต่างๆ ให้นิสิตทราบ และมีการพัฒนาทักษะการจัดทำข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับช่วงเวลาของการสมัครทุน

6.3 มีการสนับสนุนให้นิสิตเสนอข้อเสนอโครงการปฏิญญานิพนธ์ไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทุนสนับสนุนการวิจัย

6.4 ในการสอบปฏิญญานิพนธ์ อาจมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เกี่ยวข้องกับประเด็นวิจัยของนิสิตมาร่วมเป็นกรรมการสอบ เพื่อให้รับรู้ผลงานวิจัย และนำผลไปใช้ประโยชน์

6.5 มีการเผยแพร่ผลงานปฏิญญานิพนธ์ของนิสิตในรูปแบบต่างๆ หรือจัดทำเป็นข่าวเพื่อเผยแพร่ตามสื่อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และอาจจัดทำบทความวิจัยเป็นหมวดหมู่ เผยแพร่ไปยังสถาบันหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือนำออกเผยแพร่ในช่วงโอกาสที่กำลังเกิดเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เป็นปัญหา และสามารถใช้อำนาจจากผลการวิจัยที่นิสิตผลิตไปช่วยชี้แนะแนวทางการแก้ไขปัญหาได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 (สกอ. 2.8) ระดับความสำเร็จของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมที่จัดให้กับนิสิต

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการกำหนดพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนิสิตที่ต้องการส่งเสริมไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

มีการกำหนดอัตลักษณ์ของนิสิตของหน่วยงานหรือสอดคล้องกับของมหาวิทยาลัย

2. มีการถ่ายทอดหรือเผยแพร่พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนิสิต ที่ต้องการส่งเสริมตามข้อ 1 ไปยังผู้บริหาร อาจารย์ นิสิต และผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างทั่วถึงทั้งหน่วยงาน

มีการประกาศอัตลักษณ์ของนิสิตให้ทราบอย่างทั่วถึงทั้งหน่วยงาน

3. มีโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมที่กำหนดในข้อ 1 โดยระบุตัวบ่งชี้และเป้าหมายวัดความสำเร็จ

หน่วยงานมีแผนการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และระบุตัวบ่งชี้และเป้าหมายวัดความสำเร็จที่ชัดเจน

4. มีการประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตตามตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่กำหนดในข้อ 3 โดยมีผลการประเมินบรรลุเป้าหมายอย่างน้อยร้อยละ 90 ของตัวบ่งชี้

รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนจากเกณฑ์มาตรฐานข้อที่ 3

5. มีนิสิตหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิสิตได้รับการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยหน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ

หน่วยงานมีนิสิตหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับนิสิตได้รับรางวัลระดับชาติ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 (สมศ. ๑) บัณฑิตปริญญาตรีที่ทำงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

ข้อมูลจากการสำรวจต้องมีความเป็นตัวแทนของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ อย่างน้อยร้อยละ 70 และในเชิงคุณลักษณะ ครอบคลุมทุกคณะ กรณีบัณฑิตที่ตอบแบบสำรวจไม่ถึงร้อยละ 70 ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ให้มีการติดตามซ้ำให้ครบและรายงานผลที่ติดตามซ้ำเปรียบเทียบกับผลที่เก็บได้ในครั้งแรก

1. จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ
2. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ (ภาคนอกเวลาราชการ)
3. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานทำ
4. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาประกอบอาชีพอิสระ
5. จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำก่อนเข้าศึกษา
6. จำนวนบัณฑิตที่ศึกษาต่อ
7. เงินเดือนหรือรายได้ต่อเดือน ของผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.10 (สมศ. ๒) คุณภาพของบัณฑิตปริญญาตรี โทและเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

ข้อมูลจากการสำรวจต้องมีความเป็นตัวแทนของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงคุณภาพ ครอบคลุมทุกคณะ อย่างน้อยร้อยละ 20 ของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ

1. ข้อมูลที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิตในด้านต่างๆ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ที่สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเอง โดยใช้แบบสอบถามที่กำหนดโดย สมศ. หรือรวบรวมข้อมูลโดยหน่วยงานกลางที่ สมศ. มอบหมาย

2. ข้อมูลที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิตจากสถานประกอบการผู้รับบัณฑิต หรือสถาบันที่รับบัณฑิตเข้าศึกษาต่อ
3. ข้อมูลผลการดำเนินงานด้านการผลิตบัณฑิตจากระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online System) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 (สมศ. ๓) ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนและรายชื่อบทความวิจัยจากวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติรายปีตามปีปฏิทินที่ตรงกับปีการศึกษา พร้อมชื่อเจ้าของบทความ ชื่อวิทยานิพนธ์หรือสารนิพนธ์ ปีที่ตีพิมพ์ ชื่อวารสารหรือรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการที่ตีพิมพ์ คำนวณน้ำหนักของบทความวิจัยแต่ละชิ้น
2. จำนวนและรายชื่อผลงานสร้างสรรค์จากศิลปินของสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทที่ได้รับการเผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ พร้อมชื่อเจ้าของผลงาน ปีที่เผยแพร่ ชื่อหน่วยงานหรือองค์กร พร้อมทั้งจังหวัด ประเทศที่เผยแพร่ รูปแบบของการเผยแพร่พร้อมหลักฐาน และค่าน้ำหนักของการเผยแพร่ผลงานแต่ละชิ้น
3. จำนวนและรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททั้งหมด

ตัวบ่งชี้ที่ 2.12 (สมศ. ๔) ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนและรายชื่อบทความวิจัยจากวิทยานิพนธ์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติรายปีตามปีปฏิทินที่ตรงกับปีการศึกษา พร้อมชื่อเจ้าของบทความ ชื่อวิทยานิพนธ์ ปีที่ตีพิมพ์ ชื่อวารสารหรือรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการที่ตีพิมพ์ คำนวณน้ำหนักของบทความวิจัยแต่ละชิ้น
2. จำนวนและรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกทั้งหมด

ตัวบ่งชี้ที่ 2.13 (สมศ. ๑๔) การพัฒนาคณาจารย์

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

จำนวนและรายชื่ออาจารย์ประจำทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษา โดยนับอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง และที่ลาศึกษาต่อ โดยมีฐานข้อมูลที่ระบุรายละเอียดแสดงวุฒิการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการ

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิต

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 (สกอ. 3.1) ระบบและกลไกการให้คำปรึกษาและบริการด้านข้อมูลข่าวสาร

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการจัดบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวการใช้ชีวิตแก่นิสิต

1.1 หน่วยงานจัดทำฐานข้อมูลนิสิต ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1.1.1 ข้อมูลด้านสุขภาพทางกายและทางจิต

1.1.2 ข้อมูลด้านการเรียน

1.1.3 ข้อมูลด้านครอบครัว

1.1.4 ข้อมูลบุคคลที่หน่วยงานสามารถติดต่อเมื่อนิสิตมีปัญหา

1.2 หน่วยงานระดับภาควิชา มีระบบการตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่เหมาะสม คำนึงถึงสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิต ที่ทำให้อาจารย์สามารถดูแลนิสิตได้ทั่วถึง มีระบบการช่วยเหลือนิสิตในความดูแลใกล้ชิด เน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการประชุมระหว่างอาจารย์ทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เพื่อส่งต่อข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตที่มีปัญหาด้านการเรียนในกลุ่มผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบหลักสูตร เน้นการให้บริการความช่วยเหลือนิสิตในรูปแบบของการป้องกันปัญหามากกว่าการแก้ปัญหา

1.2.1 แผนการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นิสิต

1.2.2 เอกสาร/รายงานสรุปรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในระดับภาควิชา/สาขาวิชาโดย คำนึงถึงสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิต

1.2.3 เอกสาร/รายงานการประชุมระหว่างอาจารย์ทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ เพื่อส่งต่อข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตที่มีปัญหาด้านการเรียนให้กับผู้เกี่ยวข้อง

1.2.4 แผนการจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อบริการให้คำปรึกษาทางวิชาการและแนะแนวการใช้ชีวิตแก่นิสิต โดยเน้นการบริการให้ความช่วยเหลือนิสิตในรูปแบบของการป้องกันปัญหามากกว่าการแก้ปัญหา ตัวอย่างเช่น การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนสอบ โครงการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการลงทะเบียนเรียนเพื่อให้จบตามหลักสูตร หรือเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การฝึกอาชีพ เป็นต้น

1.3 หน่วยงานระดับคณะ หรือระดับมหาวิทยาลัย เช่น ฝ่ายกิจการนิสิตมีหน่วยให้บริการหรือให้คำปรึกษาสำหรับนิสิตที่มีปัญหาชีวิต โดยมีเจ้าหน้าที่คอยรับเรื่องร้องทุกข์ของนิสิตที่ขอใช้บริการตลอดเวลา อาจมีการจัดบริการสายด่วน (hotline) สำหรับให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาวิกฤติและต้องการความช่วยเหลือด่วน และมีระบบการดูแลนิสิตในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาสงวนสิทธิ์มารับบริการ

1.3.1 ช่องทางหรือวิธีการให้คำปรึกษาแก่นิสิต เช่น ระบบ e-counseling โทรศัพท์บริการสายด่วน (hotline) การให้คำปรึกษาแบบ walk in

1.3.2 หน่วยงานมีฝ่ายกิจการนิสิตที่บริการให้คำปรึกษาสำหรับนิสิตที่มีปัญหาชีวิต โดยมีเจ้าหน้าที่คอยรับเรื่องร้องทุกข์ของนิสิต

1.3.3 การบันทึก/เอกสาร/รายงานสรุปการให้บริการคำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาวิกฤติและต้องการความช่วยเหลือด่วน โดยมีรายละเอียด ได้แก่ วัน เวลา ชื่อนิสิต (code) เบอร์ติดต่อภาควิชา เรื่อง แนวทางแก้ปัญหา การนัดหมาย การติดตามผลการให้คำปรึกษา วันยุติการให้คำปรึกษา เป็นต้น

1.3.4 การบันทึก/เอกสารการส่งตัวในกรณีที่มีอาจารย์ที่ปรึกษาส่งนิสิตมารับบริการ

1.4 มีระบบการส่งต่อการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตของนิสิต ไปยังโรงพยาบาลหรือหน่วยให้บริการเฉพาะทางในกรณีที่นิสิตมีปัญหาที่รุนแรงเกินความสามารถของหน่วยงานที่จะดูแลได้

1.5 ผู้เกี่ยวข้องกัมนิสิตทุกระดับมีระบบการติดตามผลการช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่นิสิตจนสามารถแก้ไขปัญหาของนิสิตได้สำเร็จ

1.6 มีการจัดประชุมพัฒนาอาจารย์หรือบุคลากรที่รับผิดชอบการดูแลนิสิตเป็นระยะๆ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน และสร้างเครือข่ายการให้ความช่วยเหลือร่วมกัน

1.7 มีการจัดประชุมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับครอบครัวของนิสิตเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของนิสิต

1.8 มีช่องทางให้นิสิตหรือผู้เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการให้บริการ เช่น กล่องรับความคิดเห็น เว็บบอร์ด/อีเมลล์ สายด่วน และอื่นๆ

2. มีการจัดบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิต

2.1 สถาบันจัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ บอร์ด เว็บไซต์ สำหรับประกาศข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กัมนิสิต เช่น ข้อมูลทุนการศึกษา ทุนวิจัย การรับสมัครงาน ข่าวสารวิชาการที่ทันสมัยและที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่นิสิตจำเป็นต้องรู้

2.2 มีช่องทางให้นิสิตหรือผู้เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิต เช่น กล่องรับความคิดเห็น เว็บบอร์ด/อีเมลล์ สายด่วน และอื่นๆ

2.3 มีระบบการติดตามประเมินผลการให้บริการข้อมูลข่าวสาร และจัดทำรายงานสรุปการประเมินผลการให้บริการข้อมูลข่าวสาร

3. มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพแก่นิสิต

3.1 มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแหล่งดูงานแหล่งฝึกประสบการณ์ของนิสิต และมีการติดตามประเมินคุณภาพของความเป็นแหล่งเรียนรู้ของแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดเตรียมแหล่งฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพที่เหมาะสมต่อไป

3.1.1 เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการประสานงานหรือโครงการความร่วมมือของหน่วยงานกับองค์กรต่าง ๆ ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นแหล่งดูงาน หรือแหล่งฝึกประสบการณ์ของนิสิต

3.1.2 รายงานสรุปผลการติดตามประเมินคุณภาพของแหล่งเรียนรู้ หรือแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดเตรียมแหล่งฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพที่เหมาะสมในปีต่อไป

3.2 มีการจัดกิจกรรมวิชาการ หรือกิจกรรมทางสังคม โดยให้นิสิตเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานเพื่อฝึกทักษะประสบการณ์การทำงานร่วมกัน

3.3 มีช่องทางให้นิสิตหรือผู้เกี่ยวข้องได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาการและวิชาชีพของนิสิต เช่น กล้องรับความคิดเห็น เว็บไซต์/อีเมลล์ สายด่วน และอื่นๆ

3.4 มีระบบการติดตามประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพ และจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพของนิสิต

4. มีการจัดบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อศิษย์เก่า

4.1 สถาบันมีฐานข้อมูลศิษย์เก่า และมีการจัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์จดหมายข่าว ฯลฯ สำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับศิษย์เก่า เช่น ข้อมูลกิจกรรมการประชุมวิชาการ การสัมมนาความรู้ใหม่ๆ ข้อมูลแหล่งทุนการศึกษาต่อ ทุนวิจัย การรับสมัครงาน ข่าวสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา

4.1.1 ฐานข้อมูลศิษย์เก่าที่ประกอบด้วยข้อมูลประวัติศิษย์เก่า ประสบการณ์การทำงาน การได้รับรางวัล อื่นๆ

4.1.2 ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ จดหมายข่าวออนไลน์ ฯลฯ สำหรับเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์กับศิษย์เก่า เช่น กิจกรรมการประชุมวิชาการ การสัมมนาความรู้ใหม่ๆ ข้อมูลแหล่งทุนการศึกษาต่อ ทุนวิจัย การรับสมัครงาน ข่าวสารวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา รวมทั้ง ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อศิษย์เก่า ได้แก่ บอร์ดประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ ป้ายไฟวิ่ง ประกาศ แผ่นพับ สื่อสิ่งพิมพ์ และอื่นๆ

4.2 มีการส่งข่าวให้ศิษย์เก่ารับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์เป็นระยะๆ เช่น ผ่านทางจดหมาย/SMS/อื่นๆ ให้ศิษย์เก่ารับรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์

4.3 เอกสารหลักฐานแสดงการเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่าได้มีส่วนร่วม เช่น การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การทำวิจัยแบบร่วมมือในลักษณะของสหวิทยาการ การเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ กิจกรรมดังกล่าวจะทำให้ศิษย์เก่าได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่นิสิตปัจจุบัน ซึ่งเป็นสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตปัจจุบันกับศิษย์เก่าแล้ว ยังทำให้ศิษย์เก่าและอาจารย์ได้เรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ ในฐานะผู้ให้และผู้รับ

4.4 ช่องทางให้ศิษย์เก่าได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อศิษย์เก่า เช่น กล้องรับความคิดเห็น เว็บไซต์/อีเมลล์ สายด่วน และอื่นๆ

5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ให้ศิษย์เก่า

5.1 มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์สำหรับศิษย์เก่าเป็นระยะๆ โดยมีการส่งข่าวให้ศิษย์เก่ารับรู้

5.1.1 แผนกิจกรรมพัฒนาความรู้หรือประสบการณ์ทางวิชาชีพให้กับศิษย์เก่า

5.1.2 รายงานสรุปกิจกรรม/โครงการทางวิชาการและวิชาชีพที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์สำหรับศิษย์เก่า

5.1.3 การส่งข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม/โครงการทางวิชาการและวิชาชีพผ่านทางจดหมาย/SMS/อื่นๆให้ศิษย์เก่ารับรู้

5.2 มีช่องทางให้ศิษย์เก่าได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์วิชาการและวิชาชีพของศิษย์เก่า เช่น กล่องรับความคิดเห็น เว็บไซต์/อีเมลล์ สายด่วน และอื่นๆ

6. มีการประเมินคุณภาพของการให้บริการในข้อ 1-3 ทุกข้อไม่ต่ำกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5

6.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสถาบันระดับภาควิชา ฝ่าย คณะ หรือสถาบัน มีระบบการติดตามประเมินผลการให้บริการทุกด้านแก่นิสิตและศิษย์เก่า มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประเมินและระยะเวลาในการประเมิน เช่น เอกสารที่แสดงถึงผู้รับผิดชอบ/คำสั่งแต่งตั้งในการประเมิน และระยะเวลาในการประเมิน

6.2 มีการประเมินคุณภาพของการให้บริการทุกด้าน และนำเสนอผลการประเมินแก่ผู้รับผิดชอบและผู้บริหารระดับคณะ/มหาวิทยาลัย

6.2.1 รายงานสรุปการประเมินคุณภาพของการให้บริการทุกด้านแก่นิสิตและศิษย์เก่า ทั้งในระดับภาควิชา/สาขาวิชา และระดับหน่วยงาน

6.2.2 รายงานการประชุม/รายงานสรุปการนำเสนอผลการประเมินแก่ผู้รับผิดชอบ และผู้บริหารระดับหน่วยงาน

6.3 คะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินความพึงพอใจของนิสิตควรอยู่ในระดับ 3.51 ขึ้นไปจากคะแนนเต็ม 5 จึงจะถือว่ามีบริการที่อยู่ในระดับดี หากผลการประเมินคุณภาพของการให้บริการด้านใดที่ยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน (ต่ำกว่า 3.51 คะแนน) ให้ทำการวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหา อุปสรรค เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงการให้บริการ ทั้งนี้ ควรเปิดโอกาสให้นิสิตหรือศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ปัญหา หรือการปรับปรุงการให้บริการด้วย และจัดทำรายงานสรุปแนวทางการปรับปรุงการให้บริการที่ได้จากการวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหาอุปสรรค เพื่อจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงการให้บริการในปีต่อไป

7. มีการนำผลการประเมินคุณภาพของการให้บริการมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดบริการที่สนองความต้องการของนิสิต

7.1 นำผลการประเมินคุณภาพการให้บริการเสนอให้ผู้เกี่ยวข้องทราบทุกระดับ

7.2 มีการจัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงการให้บริการ โดยเฉพาะการบริการในด้านที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

7.3 มีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการแก่นิสิต และศิษย์เก่า และประเมินคุณภาพของการให้บริการทุกด้านตามแผนที่กำหนด และจัดทำรายงานสรุปการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการแก่นิสิตและศิษย์เก่า และประเมินคุณภาพของการให้บริการทุกด้านตามแผนที่กำหนด

7.4 มีการสำรวจข้อมูลจากนิสิตและศิษย์เก่า เพื่อศึกษาความพึงพอใจในบริการที่หน่วยงานจัดให้ทุกด้านอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาระบบการให้บริการในระยะต่อไป

ตัวบ่งชี้ 3.2 (สกอ. 3.2) ระบบและกลไกการส่งเสริมกิจกรรมนิสิต

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. หน่วยงานจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตที่ส่งเสริมผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติทุกด้าน

1.1 หน่วยงานระดับคณะหรือสถาบันมีการกำหนดแผนการส่งเสริมการจัดกิจกรรมของนิสิตที่ชัดเจน นอกเหนือจากการพัฒนานิสิตผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามรายวิชาในหลักสูตร ทั้งนี้กิจกรรมการพัฒนานิสิตจะมีทั้งที่จัดโดยหน่วยงาน หรือจัดโดยองค์กรนิสิต เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในแต่ละระดับการศึกษา

1.1.1 คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายคณะกรรมการ คณะทำงาน หน่วยงานเพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนิสิตที่สอดคล้องกับคุณลักษณะตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

1.1.2 แผนการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิตระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งที่จัดโดยหน่วยงาน และจัดโดยองค์กรนิสิต เพื่อพัฒนานิสิตให้มีคุณลักษณะตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ โดยในแผนมีการระบุตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้หลักตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และตัวบ่งชี้เฉพาะ (ถ้ามี)

1.1.3 จำนวนและรายชื่อกิจกรรม/โครงการระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งที่จัดโดยหน่วยงานและที่จัดโดยองค์กรนิสิต แยกตามประเภทกิจกรรม

1.1.4 จำนวนนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรม แยกตามประเภทกิจกรรม

1.1.5 หลักฐานที่แสดงถึงการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนิสิต เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อื่นๆ

1.1.6 เอกสาร ประกาศ กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ นโยบายของหน่วยงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนิสิต

1.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการพัฒนานิสิต ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้หลักตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตัวบ่งชี้เฉพาะ (ถ้ามี) ที่นอกเหนือจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิตที่ได้รับการพัฒนาจากการทำกิจกรรม

2. มีกิจกรรมให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นิสิต

2.1 หน่วยงานมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่นิสิตด้านการประกันคุณภาพ และกำหนดเงื่อนไขให้นิสิตระบุตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงาน วิธีการประเมินคุณภาพในโครงการหรือกิจกรรมที่นิสิตเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนจากสถาบัน

2.1.1 รายงานสรุปการจัดกิจกรรม/โครงการการพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพแก่นิสิตระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา

2.1.2 เอกสาร/คู่มือการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการ ของนิสิต ที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการเขียนข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน โดยที่มีการระบุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของกิจกรรมที่จัด ลักษณะของกิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย และวิธีการประเมินความสำเร็จ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงาน วิธีการประเมินคุณภาพในโครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงาน

3. มีการส่งเสริมให้นิสิตนำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้ในการจัดกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนิสิตอย่างน้อย 5 ประเภทสำหรับระดับปริญญาตรี และอย่างน้อย 2 ประเภทสำหรับระดับบัณฑิตศึกษา จากกิจกรรมต่อไปนี้

- กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
- กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
- กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม
- กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม
- กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

3.1 สำหรับการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี หน่วยงานควรส่งเสริมให้นิสิตจัดทำแผน การจัดกิจกรรมการพัฒนานิสิตระดับปริญญาตรีที่ดำเนินการโดยนิสิต อย่างน้อย 5 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

3.2 สำหรับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หน่วยงาน ต้องส่งเสริมให้นิสิตจัดทำแผน การจัดกิจกรรมการพัฒนานิสิตระดับบัณฑิตศึกษาที่ดำเนินการโดยนิสิตระดับปริญญาโทหรือเอกอย่างน้อย 2 ประเภท โดยควรมีกิจกรรมวิชาการรวมอยู่ด้วย จากประเภทกิจกรรมต่อไปนี้ ได้แก่ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

3.3 การจัดกิจกรรมของนิสิตทั้งในระดับปริญญาตรีหรือบัณฑิตศึกษาทุกกิจกรรมต้องจัดทำข้อเสนอโครงการให้ผู้รับผิดชอบอนุมัติ (อาจารย์ที่ปรึกษา หรือฝ่ายกิจกรรมนิสิต) โดยมีคำอธิบายเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพที่ใช้ในการจัดกิจกรรม โดยประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของกิจกรรม ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของกิจกรรมที่จัด ลักษณะของกิจกรรม กลุ่มเป้าหมาย และวิธีการประเมินความสำเร็จ และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของกิจกรรมก่อนหน้านี้มาใช้ประกอบการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมใหม่

3.4 เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าผู้รับผิดชอบมีการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นิสิตในการปรับปรุงพัฒนาการจัดทำข้อเสนอโครงการที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะในส่วนของ การประกันคุณภาพการปฏิบัติงาน เช่น ร่องรอยการขีดเขียนของการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของกิจกรรม หรือวิธีการประเมินความสำเร็จของโครงการ

4. มีการสนับสนุนให้นิสิตสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันและระหว่างสถาบัน และมีกิจกรรมร่วมกัน

4.1 หน่วยงานให้นิสิตเสนอแผนการจัดกิจกรรมการสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย และให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมการจัดการความรู้ (KM: knowledge management) การให้นิสิตนำเสนอผลการดำเนินงาน (ผลการประเมิน) ในที่ประชุม เพื่อให้นิสิตกลุ่มอื่นรับรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการวางแผนการทำงาน การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จ การประเมินความสำเร็จ

4.1.1 แผนการจัดกิจกรรมการสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีกิจกรรม/โครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงาน

4.1.2 รายงานสรุปผลการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมการจัดการความรู้ (KM : knowledge management) โดยการให้นิสิตนำเสนอผลการดำเนินงานในที่ประชุมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ในประเด็นเกี่ยวกับ

4.1.3 วิธีการวางแผนการทำงาน การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จ การประเมินความสำเร็จ

4.1.4 การใช้ระบบการประกันคุณภาพในการจัดกิจกรรมของนิสิต

4.1.5 ประสบการณ์ที่ได้จากการทำกิจกรรม

4.2 ในระดับหน่วยงาน อาจารย์ที่รับผิดชอบฝ่ายกิจการนิสิต ควรมีการประชุมกับหน่วยงานภายนอก เพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างนิสิตกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพของนิสิตระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ ทั้งนี้ หน่วยงานควรให้ทุนสนับสนุนการจัดกิจกรรมระหว่างมหาวิทยาลัยด้วย

4.2.1 เอกสาร/รายงานสรุปการประชุมระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันของนิสิต

4.2.2 เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงการใช้งบประมาณหรือทุนสนับสนุนการจัดกิจกรรมเครือข่ายพัฒนาคุณภาพภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยจากหน่วยงาน

4.3 ในแต่ละปี หน่วยงานอาจหมุนเวียนเป็นเจ้าภาพ ให้นิสิตระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ มีการจัดเวทีหรือการประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ได้จากการทำกิจกรรม หรือนำเสนอผลการจัดกิจกรรมของแต่ละมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการใช้ระบบการประกันคุณภาพในการจัดกิจกรรมของนิสิต

4.4 อาจมีการร่วมมือกันเพื่อสร้างช่องทางการเผยแพร่กิจกรรมการพัฒนานิสิตระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ มีการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เพื่อเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนิสิต โดยผู้รับผิดชอบอาจเป็นการทำงานร่วมกันของอาจารย์และนิสิตระหว่างมหาวิทยาลัยอื่นๆ

5. มีการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดกิจกรรมพัฒนานิสิต

5.1 หน่วยงาน (ฝ่ายกิจการนิสิต) มีระบบติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการพัฒนานิสิตตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด

5.2 หน่วยงานกำหนดให้นิสิตจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรม และนำรายงานผลการจัดกิจกรรม มาสังเคราะห์ เพื่อให้เห็นภาพรวมของกิจกรรมและผลที่เกิดขึ้นกับนิสิตในแต่ละรอบปี

5.3 หน่วยงานมีการติดตามประเมินความรู้ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ระบบประกันคุณภาพ ในการจัดกิจกรรมของนิสิต จากรายงานผลการจัดกิจกรรมของนิสิต

5.4 หน่วยงานมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของนิสิต เพื่อจัดทำแผนการจัดกิจกรรมนิสิตในปีต่อไป

5.4.1 รายงานสรุปการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมการพัฒนานิสิตตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนากิจกรรมนิสิต อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.4.2 รายงานสรุปผลการจัดกิจกรรม/โครงการแต่ละกิจกรรม/โครงการ ที่จัดโดยหน่วยงาน และที่จัดโดยองค์กรนิสิต ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

5.4.3 รายงานสรุปผลการสังเคราะห์ภาพรวมของกิจกรรม/โครงการ และผลที่เกิดขึ้นกับนิสิต ในแต่ละรอบปี ทั้งที่จัดโดยหน่วยงานและที่จัดโดยองค์กรนิสิต

5.4.4 รายงานสรุปผลการติดตามประเมินความรู้ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ระบบประกันคุณภาพในการจัดกิจกรรมของนิสิต จากรายงานผลการจัดกิจกรรมของนิสิต

5.4.5 หน่วยงานมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของนิสิตเพื่อจัดทำแผนการจัดกิจกรรมนิสิตในปีต่อไป

5.4.6 เอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต

6. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงแผนหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิต

6.1 หน่วยงานมีการนำผลการประเมินความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการพัฒนานิสิตและผลการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนไปใช้ในการวางแผนการพัฒนานิสิตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการวิเคราะห์คุณลักษณะของนิสิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติในด้านที่ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

6.2 หน่วยงานนำเสนอผลให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับรับรู้ และมีการระดมความคิดในการพัฒนานิสิต ให้มีลักษณะตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติผ่านกิจกรรมนิสิต และจัดทำรายงานการประชุมที่หน่วยงานมีการนำเสนอรายงานสรุปผลการจัดกิจกรรม/โครงการพัฒนานิสิตต่อผู้บริหารหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง และมีการระดมความคิดในการพัฒนานิสิตให้มีลักษณะตามกรอบ TQF ผ่านกิจกรรมนิสิต

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 (สกอ 4.1) ระบบและกลไกการพัฒนางานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีระบบและกลไกบริหารงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนด้านการวิจัยของหน่วยงาน และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

1.1 หน่วยงานควรวางแผนทาง ขั้นตอน และหลักเกณฑ์ ตลอดจนกำหนดหน่วยงาน บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่รับผิดชอบ และมีงบประมาณสนับสนุนการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์อย่างเพียงพอ

ในการบริหารควรมีการวางแผน ตรวจสอบติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของแผนการวิจัยของหน่วยงาน

1.1.1 แผนกลยุทธ์หรือแผนปฏิบัติการด้านการวิจัยของหน่วยงาน

1.1.2 รายงานผลหรือรายงานการประชุมการติดตาม ประเมินและปรับปรุงแผน อย่างน้อย

ปีละ 1 ครั้ง

1.2 การบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ให้บรรลุผลสำเร็จควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารงานวิจัย ได้แก่ งบค่าตอบแทนสนับสนุนการทำวิจัยทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เป็นต้น

2. มีการบูรณาการกระบวนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน

มีการบูรณาการกระบวนการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับการจัดการเรียนการสอน เช่น

1) การกำหนดให้นิสิตบัณฑิตศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในทีมวิจัยของอาจารย์ 2) การกำหนดให้นิสิตระดับปริญญาตรีทำโครงการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์ 3) การกำหนดให้นิสิตทุกระดับเข้าฟังการบรรยาย/สัมมนาเกี่ยวกับผลความก้าวหน้าในงานวิจัยของอาจารย์/ศาสตราจารย์อาคันตุกะ/ศาสตราจารย์รับเชิญ (visiting professor)/เข้าร่วมการจัดแสดงงานสร้างสรรค์ของอาจารย์ 4) การจัดให้มีการประชุมเสนอผลงานวิจัยหรือแสดงงานสร้างสรรค์ของนิสิต หรือส่งเสริมนิสิตเข้าร่วมประชุมการเสนอผลงานนิสิต งานสร้างสรรค์ระดับชาติและนานาชาติ 5) การส่งเสริมให้อาจารย์นำผลลัพธ์ที่เกิดจากการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

3. มีการพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์และให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณการวิจัยแก่อาจารย์ประจำและนักวิจัย

3.1 จัดระบบการรับเข้าและกำกับดูแลอาจารย์และนักวิจัย เช่น วิเคราะห์กำลังคนวางแผนและรับเข้าบุคคล (ทั้งอาจารย์ นักวิจัย และนิสิตบัณฑิตศึกษา) ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับจุดเน้นด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบัน ทำการกำหนดกฎเกณฑ์ แนวทางกำกับและส่งเสริมให้อาจารย์ทำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ และตีพิมพ์ผลงานในวารสารหรือจัดแสดงผลงาน ที่ได้รับการยอมรับระดับชาติและนานาชาติ โดยกำหนดเป็นภาระงานที่ชัดเจนที่ต้องปฏิบัติ

3.2 พัฒนาศมรรคนะนักวิจัยผ่านกระบวนการที่เหมาะสมกับประสบการณ์ของแต่ละกลุ่มบุคคล กรณีนักวิจัยรุ่นใหม่อาจเริ่มจากการฝึกอบรม การทำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์โดยได้รับการแนะนำหรือการร่วมทีมวิจัยกับนักวิจัยอาวุโส การเข้าร่วมประชุมวิชาการ การช่วยให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา กรณีนักวิจัยทั่วไป การส่งเสริมให้มีโอกาสไปทำงานในห้องปฏิบัติการวิจัย หรือร่วมทีมวิจัยกับนักวิจัยชั้นนำนอกสถาบันทั้งในและต่างประเทศ เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่า อย่างไรก็ตาม การพัฒนาสมรรถนะอาจารย์และนักวิจัยที่มีประสิทธิภาพที่สุดคือการส่งเสริมการทำงานวิจัยเป็นทีมที่ประกอบด้วยนักวิจัยอาวุโส นักวิจัยระดับกลาง นักวิจัยหรือนิสิตหลังปริญญาเอก และนิสิตบัณฑิตศึกษา ผู้ช่วยวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถทำงานวิจัยอย่างลุ่มลึกและต่อเนื่อง

3.3 ให้ความรู้ด้านจรรยาบรรณของนักวิจัยและจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องแก่อาจารย์และนักวิจัย ตลอดจนจัดระบบควบคุมให้นักวิจัยปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

3.4 สร้างแรงจูงใจให้นักวิจัย เช่น การยกย่อง การให้ผลตอบแทน หรือการให้รางวัลสำหรับ นักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น การจัดบรรยากาศและการบริการต่างๆในสถาบันให้เหมาะสมและจูงใจแก่การ ค้นคว้าวิจัยและผลิตงานสร้างสรรค์ เป็นต้น

4. มีการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานเพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

4.1 ในกรณีของนักวิจัยรุ่นใหม่ การแสวงหาทุนวิจัยจากภายนอกอาจทำได้ยาก ดังนั้น หน่วยงาน จึงควรจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนวิจัยหรือผลิตงานสร้างสรรค์เพื่อให้นักวิจัยเหล่านี้มีโอกาสสร้างผลงานที่ สามารถนำไปใช้ประกอบการเสนอโครงการขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกสถาบันในโอกาสต่อไป

4.2 สำหรับการเสนอขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกนั้น หน่วยงานอาจจัดให้มีระบบสนับสนุน เช่น การจัดให้มีข้อมูล รายละเอียด และเงื่อนไขของแหล่งทุนวิจัยต่างๆ ทั้งแหล่งทุนภายในประเทศและ ต่างประเทศ ที่อาจารย์และนักวิจัยสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็ว นอกจากนี้อาจจัดให้มีคณะ ผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เล็งตรวจสอบข้อเสนอโครงการวิจัยของอาจารย์และนักวิจัยที่เสนอขอทุนไปยังแหล่งทุน ต่างๆ และช่วยเหลือปรับปรุงโครงการเหล่านั้นให้เหมาะสม เพื่อมีโอกาสได้รับทุนวิจัยมากยิ่งขึ้น

5. มีการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ตามอัตลักษณ์ของหน่วยงาน

หน่วยงานควรจัดหาทรัพยากรและหรือจัดหาแหล่งสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ ทั้งงบประมาณสนับสนุนการวิจัย ห้องปฏิบัติการวิจัย แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ และระบบสารสนเทศเพื่อการ วิจัย ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ที่ส่งเสริมการวิจัย ดังนี้

5.1 งบประมาณสนับสนุนการวิจัย ควรประกอบด้วย

5.1.1 งบประมาณสนับสนุนการบริหารงานวิจัยของกลุ่มวิจัยหรือห้องปฏิบัติการวิจัย หรือ ศูนย์วิจัยเพื่อให้สามารถผลิตผลงานระดับสากลหรือผลงานตามความต้องการของประเทศ หรือของท้องถิ่น อย่างต่อเนื่องนอกเหนือจากเงินทุนวิจัย

5.1.2 งบประมาณสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในรูปแบบต่างๆ

5.1.3 งบประมาณสนับสนุนการวิจัยและงานสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และของ นักวิจัยหลังปริญญาเอก

5.1.4 งบประมาณสนับสนุนศาสตราจารย์อาคันตุกะหรือศาสตราจารย์รับเชิญ (visiting professor) เป็นต้น

5.2 ห้องปฏิบัติการวิจัยที่เหมาะสมกับงานวิจัยแต่ละประเภทที่เป็นจุดเน้นของหน่วยงานระบบ รักษาสุขภาพและความปลอดภัยในห้องปฏิบัติการที่ได้มาตรฐาน ศูนย์เครื่องมือระดับสูงที่จำเป็นที่หลายหน่วย วิจัย หรือกลุ่มวิจัย หรือศูนย์วิจัย สามารถใช้ร่วมกันได้ หรือหากไม่มีศูนย์เครื่องมือระดับสูงดังกล่าว ก็ต้อง จัดระบบผ่านเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศให้สามารถเข้าใช้ของหน่วยงานอื่นได้ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อ การวิจัยของนักวิจัย

5.3 แหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ซึ่งนอกจากหนังสือและวารสารทั้งในรูปแบบของเอกสาร (hard copy) และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอแล้ว ยังหมายรวมถึงการสนับสนุนการจัดประชุมวิชาการ การสนับสนุน

ศาสตราจารย์อาคันตุกะหรือศาสตราจารย์รับเชิญ (visiting professor) การสนับสนุนการไปร่วมทำงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์กับหน่วยงานอื่นที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศ ที่สอดคล้องกับงานวิจัยของอาจารย์

5.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการวิจัยที่ครอบคลุมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อย 5 ด้านต่อไปนี้

5.4.1 ข้อมูลด้านแหล่งทุนวิจัยและงานสร้างสรรค์

5.4.2 ข้อมูลด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ของหน่วยงาน ทั้งปัจจุบันและผลงานที่ผ่านมา

5.4.3 ข้อมูลด้านแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

5.4.4 ข้อมูลด้านระบบและกลไกของหน่วยงานในการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและงาน

สร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการส่งเสริมด้านการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร และการซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา

5.5 ข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติอื่นๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและงานสร้างสรรค์

6. มีการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนในข้อ 4 และข้อ 5 อย่างครบถ้วนทุกประเด็น

หน่วยงานจัดให้มีระบบประเมินผลสำเร็จของการสนับสนุนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ โดยการมีส่วนร่วมของอาจารย์และนักวิจัย เช่น “การประเมินผลสำเร็จของการให้ทุนวิจัย” ทั้งในประเด็น งานวิจัยเสร็จทันตามกำหนดเวลา คุณภาพของผลงานวิจัยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ผู้รับทุนสามารถแสวงหาทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายนอกได้ในโอกาสต่อมา หรือ “การประเมินแหล่งค้นคว้าสนับสนุนงานวิจัย”

ในประเด็นความเหมาะสมและเพียงพอเทียบกับงานวิจัยของอาจารย์ และนักวิจัยในปัจจุบัน หรือ “การประเมินระบบสารสนเทศ ในประเด็นความเหมาะสมกับความต้องการใช้ของอาจารย์และนักวิจัย เป็นต้น

7. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของหน่วยงาน

หน่วยงานนำผลการประเมินไปจัดทำแผนการปรับปรุง โดยกำหนดกิจกรรมที่ต้องทำเพื่อการปรับปรุง กำหนดบุคคลหรือหน่วยงานรับผิดชอบในการปรับปรุง กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้หากจำเป็น กำหนดระยะเวลาที่การปรับปรุงต้องแล้วเสร็จ จากนั้นจึงดำเนินการปรับปรุงการสนับสนุนพันธกิจด้านการวิจัยตามที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 (สกอ. 4.2) ระบบและกลไกการจัดการความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในการประชุมวิชาการหรือการตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ

วางแนวทาง ขั้นตอน และหลักเกณฑ์ ตลอดจนกำหนดผู้รับผิดชอบในการสนับสนุนการตีพิมพ์หรือการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในวารสารหรือในที่ประชุมวิชาการที่มี peer review ในประเด็นต่อไปนี้ เช่น

1.1 การจัดให้มีพี่เลี้ยงแก่นักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อช่วยเขียนรายงานการวิจัยสำหรับนำเสนอในที่ประชุมวิชาการหรือตีพิมพ์ในวารสาร

1.2 การสนับสนุนการตรวจสอบภาษาอังกฤษของบทความวิจัยของอาจารย์และนักวิจัย ที่จะนำเสนอในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ

1.3 การสนับสนุนงบประมาณเพื่อเข้าร่วมประชุมเสนอผลงานวิจัยหรือเผยแพร่ผลงานสร้างสรรค์

1.4 การจ่ายค่าตอบแทนสำหรับผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

1.5 การจ่ายค่าตีพิมพ์กรณีวารสารเรียกเก็บเงิน เป็นต้น ทั้งนี้การสนับสนุนดังกล่าวอาจแตกต่างกันตามสถานภาพและจุดเน้นของแต่ละหน่วยงาน

2. มีระบบและกลไกการรวบรวม คัดสรรวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ เพื่อให้เป็นองค์ความรู้ที่ค้นคว้าเข้าใจได้ และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

วางแผนทาง ขั้นตอน และหลักเกณฑ์ ตลอดจนกำหนดผู้รับผิดชอบในการ รวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลเป้าหมายโดยยังคงความเชื่อถือได้ในเชิงวิชาการและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ เช่น กำหนดผู้รับผิดชอบติดตามผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ของอาจารย์และนักวิจัย คัดสรรคผลงานที่น่าจะเป็นที่สนใจของบุคคลทั่วไป จัดให้มีการสัมภาษณ์อาจารย์เจ้าของผลงาน วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลให้เป็นความรู้ที่น่าสนใจซึ่งสาธารณชนสามารถเข้าใจได้ จัดหมวดหมู่ความรู้ที่ได้ให้เหมาะสมต่อการเผยแพร่

3. มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้จากข้อ 2 สู่อุทธาณชนและผู้เกี่ยวข้อง

นำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์สังเคราะห์ผลงาน วิจัยหรืองานสร้างสรรค์ในข้อ 2 เผยแพร่สู่อุทธาณชนผ่านสื่อต่างๆ อย่างเป็นระบบในเชิงรุก โดยเริ่มจากการวางแผนประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการประชาสัมพันธ์ตามแผนตลอดจนการติดตามข้อมูลป้อนกลับ นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์อาจรวมถึงการสร้างเครือข่ายเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์โดยเชื่อมโยงกับศิษย์เก่า ชุมชน และองค์กรภายนอกทั้งรัฐและเอกชน โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะสามารถสนับสนุนงานวิจัยหรือร่วมวิจัย หรือนำผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์

4. มีการนำผลงานงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และมีการรับรองการใช้ประโยชน์จริงจากหน่วยงานภายนอกหรือชุมชน

สนับสนุนการนำผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ เช่น 1) กำหนดขั้นตอน วิธีการ และผู้รับผิดชอบเพื่อเป็นสื่อกลางสานสัมพันธ์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างอาจารย์ และนักวิจัยกับองค์กรภายนอกที่มีศักยภาพในการนำผลกรวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ 2) ผู้รับผิดชอบแสวงหางานวิจัยจากภาครัฐและเอกชนทั้งภาคอุตสาหกรรมและบริการ ที่ต้องการรับบริการวิจัยในเรื่องเฉพาะใดๆ จากสถาบัน (consultancy) และประสานงานต่อไปยังผู้วิจัย 3) ผู้รับผิดชอบริเริ่มประสานงาน หรือส่งเสริมการนำผลงานที่เกิดจากการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ไปสู่งานเชิงพาณิชย์ในลักษณะนิติบุคคล (start-up company) เป็นต้น

5. มีระบบและกลไกเพื่อช่วยในการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

หน่วยงานวางแผนทาง ขั้นตอน และหลักเกณฑ์ ตลอดจนกำหนดผู้รับผิดชอบในการสนับสนุนการเจรจาต่อรอง ทำข้อตกลง หรือสนับสนุนด้านระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แก่อาจารย์ นักวิจัย และหน่วยงาน ในการเจรจาเชิงธุรกิจ หรือการซื้อขายผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ตลอดจนสนับสนุนในการเจรจาเข้าไปร่วมเป็นพันธมิตรทางธุรกิจใดๆที่เกิดจากผลของงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ นอกจากนั้น ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรักษาสิทธิประโยชน์ของอาจารย์ นักวิจัยและของหน่วยงานในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการซื้อขาย หรือทำธุรกิจที่เป็นผลจากงานวิจัยโดยเป็นหลักเกณฑ์ที่โปร่งใส เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

6. มีระบบและกลไกส่งเสริมการจดสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร และมีการยื่นจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร

มีการ วางแผนทางและขั้นตอนตลอดจนกำหนดผู้รับผิดชอบในการสนับสนุนความรู้ และอำนวยความสะดวกในการจดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรแก่อาจารย์ และนักวิจัยในประเด็นต่างๆ เช่น

1.1 การให้ความรู้และคำปรึกษาด้านทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งอาจดำเนินการโดยการฝึกอบรม หรือสัมมนา หรือจัดคลินิกให้คำปรึกษา

1.2 ช่วยร่างคำขอและยื่นขอจดสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรต่อกรม ทรัพย์สินทางปัญญาหรือสำนักงานเทียบเท่าในต่างประเทศ

1.3 ประสานงานการอนุญาตให้ใช้สิทธิในสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร เพื่อใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 (สกอ. 4.3) เงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายในหน่วยงาน
2. จำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์จากภายนอกหน่วยงาน
3. จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมดนับเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริงไม่นับรวมผู้ลาศึกษาต่อ)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 (สมศ. ๕) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนและรายชื่อบทความวิจัยระดับชาติและนานาชาติทั้งหมด ของอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ ทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อตามปีการศึกษาหรือปีปฏิทินที่ตรงกับปีการศึกษา พร้อมชื่อเจ้าของบทความ ปีที่ตีพิมพ์ ชื่อวารสารหรือรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ และค่าน้ำหนักของแต่ละบทความวิจัย

2. จำนวนและรายชื่อผลงานสร้างสรรค์ที่เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติทั้งหมดของ อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำ ทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ พร้อมชื่อเจ้าของผลงาน ปีที่เผยแพร่ ชื่อสถานที่ จังหวัด หรือประเทศที่เผยแพร่ และระบุรูปแบบของการเผยแพร่พร้อมหลักฐาน และค่าน้ำหนักของ ผลงานสร้างสรรค์แต่ละผลงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 (สมศ. ๖) งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำไปใช้ประโยชน์

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนและรายชื่องานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ของอาจารย์ประจำและ นักวิจัยประจำ โดยนับรวมผลงานที่นำไปใช้ประโยชน์ของอาจารย์และนักวิจัยประจำทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและ ลาศึกษาต่อ พร้อมชื่อเจ้าของผลงาน ปีที่งานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ดำเนินการเสร็จ ปีที่นำไปใช้ประโยชน์ ชื่อหน่วยงานที่นำไปใช้ประโยชน์ โดยมีหลักฐานรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงานหรือองค์กรที่ เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้แสดงข้อมูลที่ระบุรายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจนด้วย ตามแนวทางดังต่อไปนี้

- 1.1 ข้อมูลที่แสดงผลดีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมจากการนำสิ่งประดิษฐ์อันเป็นผลจากงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
- 1.2 ข้อมูลที่แสดงผลดีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมจากการนำนโยบาย/กฎหมาย/มาตรการ ที่เป็น ผลมาจากงานวิจัยนโยบายไปใช้
- 1.3 ข้อมูลที่แสดงผลดีที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม จากการนำผลงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการ พัฒนาสาธารณะไปใช้

2. จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษา โดยนับรวมอาจารย์และ นักวิจัยประจำที่ลาศึกษาต่อ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.6 (สมศ. ๗) ผลงานวิชาการที่ได้รับการรับรองคุณภาพ

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. จำนวนและรายชื่อผลงานวิชาการ (บทความวิชาการ ตำรา หนังสือ) ที่มีระดับคุณภาพของอาจารย์ ประจำ โดยนับรวมผลงานของอาจารย์ทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ พร้อมชื่อเจ้าของผลงาน ปีที่ผลงาน แล้วเสร็จ ปีที่ได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เชื่อถือได้ ชื่อหน่วยงานที่รับรอง และมีหลักฐานการ รับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ค่าน้ำหนักของผลงานวิชาการแต่ละชิ้น

2. อาจารย์ประจำและนักวิจัยประจำทั้งหมดในแต่ละปีการศึกษาของ โดยนับรวมอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อ

องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 (สกอ 5.1) ระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

1.1 มีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ทิศทางและการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการตามจุดเน้นและความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน โดยนำผลการสำรวจความต้องการของชุมชน หรือภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพมาประกอบการพิจารณา

1.2 มีการวางแผนทาง ขั้นตอน หลักเกณฑ์ และระเบียบของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมด้านต่างๆ ที่สัมพันธ์กับพันธกิจของหน่วยงาน

1.3 มีนโยบายส่งเสริม สนับสนุนและจูงใจให้อาจารย์ บุคลากรทุกระดับมีความพร้อมทั้งในด้านความรู้ ความเชี่ยวชาญ เวลาและจิตแห่งการบริการ (service mind) ในการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรมหรือลายลักษณ์อักษร และมีการประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

1.4 มีการจัดหางบประมาณสนับสนุนด้านการบริการวิชาการแก่สังคม

1.5 มีการกำหนดให้การบริการวิชาการแก่สังคมเป็นภาระงานของอาจารย์และบุคลากรอย่างชัดเจน โดยมีระบบเทียบเคียงและทดแทนระหว่างภาระงานด้านต่างๆ

1.6 มีระบบการบริการทางวิชาการแก่สังคมสอดคล้องกับวงจรคุณภาพ (PDCA)

1.6.1 มีการวางแผนการบริการทางวิชาการแก่สังคมประจำปีอย่างเป็นรูปธรรม โดยผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

1.6.2 มีการดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผนที่กำหนด

1.6.3 มีการรายงานผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการตามแผนที่กำหนดเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง และนำเสนอผู้บริหารหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงานพิจารณาให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง แล้วดำเนินการปรับปรุงตามข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะดังกล่าว

1.6.4 มีการประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการประจำปี โดยเปรียบเทียบผลความสำเร็จตามตัวบ่งชี้ของแผนการปฏิบัติการประจำปี กับค่าเป้าหมายที่กำหนด อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อเสนอที่ประชุมคณะกรรมการประจำหน่วยงาน เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

2. มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน

2.1 มีการกำหนดแนวทางหรือวางแผนการบูรณาการการบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานประจำด้านอื่นๆ ของอาจารย์และบุคลากร เช่น

2.1.1 การกำหนดให้หนังสือความรู้ไปจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

2.1.2 การให้นิสิตไปร่วมกิจกรรมบริการทางวิชาการแก่สังคม โดยให้นิสิตใช้องค์ความรู้จากการเรียนการสอนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจกรรม

2.1.3 การนำความรู้หรือองค์ความรู้ไปปรับปรุงหลักสูตร รายวิชา หรือกระบวนการเรียนการสอน

2.1.4 การนำความรู้หรือองค์ความรู้ไปพัฒนาเป็นตำรา หนังสือ หรือสื่อการเรียนการสอน

2.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการบริการทางวิชาการ
 แก่สังคมกับการเรียนการสอน

2.3 มีการดำเนินการแนวทางหรือแผนการบูรณาการที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินการต่อ
 ที่ประชุมคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เป็นระยะๆ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

3. มีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย

3.1 มีการกำหนดแนวทางหรือวางแผนการบูรณาการบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย
 อย่างเป็นระบบ เช่น

3.1.1 การนำผลการวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์จริง โดยตอบสนองต่อความต้องการของทุกภาคส่วน
 ในทุกระดับ

3.1.2 การนำความรู้ ประสบการณ์จากการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมไปต่อยอดสู่การ
 พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการวิจัย หรือการสร้างนวัตกรรม หรืองานสร้างสรรค์

3.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้ในการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการบริการทางวิชาการ
 แก่สังคมกับการวิจัย

3.3 มีการดำเนินการแนวทางหรือแผนการบูรณาการที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินการต่อที่
 ประชุมคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เป็นระยะๆ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

4. มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียน การสอนและการวิจัย

4.1 มีระบบการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการตามตัวบ่งชี้ในการประเมินผลความสำเร็จ
 ของการบูรณาการตามที่หน่วยงานกำหนด โดยเปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย

4.2 มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอน
 และการวิจัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ

4.3 การประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการ ควรประเมินทั้งในระดับแผนการดำเนินการ
 ค่าเป้าหมายของหน่วยงาน ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร คุณภาพของการให้บริการ คุณค่าของการบริการ
 ทางวิชาการที่สังคมนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

4.4 มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และเสนอผลการประเมิน
 ต่อคณะกรรมการประจำหน่วยงานพิจารณา เพื่อให้ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ

5. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียน การสอนและการวิจัย

มีการนำผลการประเมินและข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการประจำหน่วยงาน
 ไปใช้ในการพัฒนาแผนการบูรณาการ พัฒนากระบวนการบูรณาการ และผลสัมฤทธิ์อย่างสม่ำเสมอและเป็น
 รูปธรรม

ตัวบ่งชี้ 5.2 (สกอ. 5.2) กระบวนการบริการทางวิชาการให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการสำรวจความต้องการของชุมชน หรือภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพ เพื่อประกอบการกำหนดทิศทางและการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการตามจุดเน้นของหน่วยงาน

มีการสำรวจความต้องการของชุมชน หรือภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือหน่วยงานวิชาชีพเพื่อประกอบการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ ทิศทางและการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการตามจุดเน้นและความเชี่ยวชาญของหน่วยงาน โดยการสำรวจสามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น การประชุมสัมมนา ร่วมกับชุมชน ผู้เกี่ยวข้องหรือกลุ่มเป้าหมายในการบริการทางวิชาการเพื่อหาความต้องการ การจัดทำแบบสำรวจความต้องการ และเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์ เป็นต้น

2. มีความร่วมมือด้านบริการทางวิชาการเพื่อการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน หรือภาคเอกชน หรือภาครัฐ หรือหน่วยงานวิชาชีพ

หน่วยงานมีการเชิญหรือเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมจากชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพที่จะให้บริการ มาร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) ในลักษณะของการสร้างเครือข่าย (Networking) ระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานในรูปแบบต่างๆ เช่น ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการนำผลการวิจัยไปเป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงปัญหาที่เกิดขึ้น หรือไปใช้พัฒนาบุคลากรของสถานประกอบการ หรือส่วนการผลิต มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้คำปรึกษาแนะนำและจัดให้มีช่องทางในการสื่อสาร ทำความเข้าใจ ร่วมกันของภาคอุตสาหกรรมหรือริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมใหม่ๆ ในชุมชน

3. มีการประเมินประโยชน์หรือผลกระทบของการให้บริการทางวิชาการต่อสังคม

3.1 มีการประเมินประโยชน์หรือผลกระทบของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมว่าสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการทั้งทางตรงและทางอ้อม

3.2 มีการประเมินผลที่เกิดกับนิสิต อาจารย์ และบุคลากรผู้ให้บริการ ทั้งในด้านการนำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้ประโยชน์ การสื่อสาร การชี้แจงแนะนำให้ผู้รับบริการและประชาชน

4. มีการนำผลการประเมินในข้อ 3 ไปพัฒนาระบบและกลไก หรือกิจกรรมการให้บริการทางวิชาการ

4.1 มีการนำผลการประเมินการให้บริการทางวิชาการไปพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของการให้บริการ ระบบและกลไกการให้บริการ ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการให้บริการ ขอบเขตการให้บริการ ค่าใช้จ่ายหรืองบประมาณ ระยะเวลาในการให้บริการ สัญญาหรือข้อตกลงการบริการ การควบคุมและการกำกับคุณภาพของการให้บริการ

4.2 มีการควบคุมและกำกับคุณภาพของการให้บริการโดยจัดให้มีระบบการให้ข้อมูลที่ชัดเจน มีความเป็นธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เช่น

4.2.1 มีการกำหนดขั้นตอนการให้บริการ และประกาศให้ผู้รับบริการทราบโดยทั่วกัน

4.2.2 มีการรายงานผลการดำเนินการ หรือการให้บริการที่ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้

4.2.3 มีช่องทางการสื่อสารกับผู้รับบริการ

5. มีการพัฒนาความรู้ที่ได้จากการให้บริการทางวิชาการและถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรภายในหน่วยงานและเผยแพร่สู่สาธารณชน

5.1 หน่วยงานมีการพัฒนาความรู้ที่ได้จากการให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการในการถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรภายในหน่วยงาน ซึ่งรวมทั้งผู้เรียนด้วย

5.2 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเผยแพร่ประสบการณ์ในการให้บริการผ่านทางสื่อการเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลการบริการวิชาการเผยแพร่สู่สาธารณะ

ตัวบ่งชี้ 5.3 (สมศ. ๘) ผลการนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนหรือการวิจัย

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

1. หลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงว่าอาจารย์ประจำได้รวบรวม จัดระบบ และมีการประมวลความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน และการวิจัยโดยอาจไปต่อยอดพัฒนาเป็นหนังสือ ตำรา หรืองานวิจัย ขยายผลนำไปสู่การปรับปรุงรายวิชาหรือนำไปสู่การเปิดรายวิชาใหม่
2. โครงการบริการทางวิชาการที่นับในตัวเองจะต้องมีผลการบูรณาการเสร็จสิ้นในปีที่ประเมิน และโครงการบริการวิชาการที่เป็นตัวหารเป็นโครงการบริการวิชาการที่ดำเนินการในปีที่ประเมิน โดยโครงการหนึ่งๆ จะบูรณาการเฉพาะกับการเรียนการสอน หรือเฉพาะกับการวิจัย หรือจะบูรณาการกับทั้งการเรียนการสอนและการวิจัยก็ได้
3. การบริการวิชาการ เป็นการให้บริการแก่บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้ 5.4 (สมศ. ๙) ผลการเรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนหรือองค์กร
  - 1.1 มีการวางแผนการบริการทางวิชาการแก่สังคม โดยชุมชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม
  - 1.2 มีการดำเนินการตามแผนการบริการทางวิชาการแก่สังคม มีการติดตามและประเมินความสำเร็จในการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด โดยหน่วยงานเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม
  - 1.3 มีการนำผลการประเมินความสำเร็จในการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด มาประกอบการจัดทำแผนการบริการทางวิชาการแก่สังคมในรอบปีถัดไป หรือนำมาปรับปรุงกระบวนการดำเนินการต่างๆ
2. บรรลุเป้าหมายตามแผนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

มีรายงานสรุปผลการดำเนินการที่บรรลุตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนการบริการทางวิชาการแก่สังคม

3. ชุมชนหรือองค์กรมีผู้นำและสมาชิกที่มีการเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

3.1 หน่วยงานเปิดโอกาสให้ผู้นำและสมาชิกของชุมชนหรือองค์กรภายนอกร่วมดำเนินการกับหน่วยงานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนหรือองค์กรภายนอก

3.2 มีการบันทึกข้อมูลหรือจัดทำฐานข้อมูลการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการของผู้นำหรือสมาชิกชุมชนหรือองค์กรภายนอก

3.3 มีการติดตามผู้นำหรือสมาชิกชุมชนหรือองค์กรภายนอกที่เข้าร่วมกิจกรรม/โครงการกับหน่วยงาน ได้นำผลการเรียนรู้ไปก่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชนหรือองค์กร และดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

4. ชุมชนหรือองค์กรสร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนหรือองค์กร

หน่วยงานมีการประสานงานกับชุมชนหรือองค์กร เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยคงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนหรือองค์กร ตามที่แนวทางที่หน่วยงานให้ความรู้หรือเสริมสร้างความเข้มแข็งไว้

5. มีผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคม หรือชุมชน/องค์กรมีความเข้มแข็ง

มีติดตามผลการดำเนินงานของผู้นำหรือสมาชิกชุมชนหรือองค์กรที่เกิดประโยชน์ สร้างคุณค่าต่อสังคม ชุมชน หรือองค์กร

ตัวบ่งชี้ 5.5 (สมศ. ๑๘) ผลการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาของสังคมในประเด็นต่างๆ

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA)

1.1 มีการกำหนดประเด็นเรื่องที่ชี้ นำ และ/หรือแก้ปัญหาของสังคมในด้านต่างๆ ทั้งภายในและ/หรือภายนอกมหาวิทยาลัย อย่างน้อย 2 ประเด็น ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบสภามหาวิทยาลัย โดยมาตรการส่งเสริมของหน่วยงานอาจเหมือน หรือแตกต่าง หรือส่งผลกับมาตรการส่งเสริมของมหาวิทยาลัยก็ได้

1.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบหรือคณะกรรมการดำเนินการอย่างชัดเจน

1.3 มีการวางแผนการดำเนินการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคมในประเด็นที่กำหนด ในลักษณะของแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมกำหนดตัวบ่งชี้ (KPI) และค่าเป้าหมายในการดำเนินการ

1.4 มีการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการตามแผนการดำเนินการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคม

1.5 มีการรายงานผลการดำเนินการ และประเมินผลความสำเร็จของกิจกรรมโครงการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละกิจกรรมหรือโครงการ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการประจำหน่วยงาน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

1.6 มีการประเมินผลการดำเนินการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคมตามแผนที่กำหนด และรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการประจำหน่วยงานพิจารณา ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.7 มีการนำผลการพิจารณาจากคณะกรรมการประจำหน่วยงานไปพิจารณาแผนการดำเนินการหรือกระบวนการดำเนินงาน

2. บรรลุเป้าหมายตามแผนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

2.1 มีการประเมินผลการดำเนินการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคมตามแผนที่กำหนด

2.2 มีผลการบรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

3. มีประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อหน่วยงานและ/หรือมหาวิทยาลัย

มีการสรุปผลการดำเนินการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคมของหน่วยงาน ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อหน่วยงานและ/หรือมหาวิทยาลัย โดยมีการรวบรวมหลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เป็นประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อหน่วยงานและ/หรือมหาวิทยาลัย

4. มีผลกระทบที่เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อชุมชนหรือสังคม

มีการสรุปผลการดำเนินการชี้ นำ ป้องกัน หรือแก้ปัญหาสังคมของหน่วยงาน ที่ก่อให้เกิดประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคม โดยมีการรวบรวมหลักฐาน เอกสาร ข้อมูลที่แสดงถึงการเกิดผลกระทบที่เป็นประโยชน์และสร้างคุณค่าต่อสังคม

5. ได้รับการยกย่องระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยได้รับการยกย่องระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 (สกอ. 6.1) ระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีระบบและกลไกการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

หน่วยงานมีการกำหนดระบบและกลไกทางด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีระบบส่งเสริมให้บุคลากรนำกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมสู่การปฏิบัติ และมีผลลัพธ์ชัดเจนตามแนวทางที่กำหนดไว้ เช่น มีการกำหนดนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ มีการจัดทำแผนงบประมาณโครงการ มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านศิลปะและวัฒนธรรม มีการนำงานศิลปะและวัฒนธรรมสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม โดยทุกคนมีส่วนร่วม มีการติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและมีการนำสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต

หน่วยงานสนับสนุนให้มีการนำการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมไปบูรณาการร่วมกับการเรียนการสอน และกิจกรรมนักศึกษา คือมีการจัดการเรียนการสอนที่นำการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

ไปผสมผสานเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน หรือบูรณาการการทำงานบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เข้ากับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งที่จัดโดยสถาบันและที่จัดโดยองค์การนักศึกษา

3. มีการเผยแพร่กิจกรรมหรือการบริการด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมต่อสาธารณชน

3.1 หน่วยงานมีสถานที่เพื่อการเผยแพร่และบริการด้านศิลปะและวัฒนธรรม เช่น มีหอศิลป์ หอประวัติ พิพิธภัณฑ์ หรือเวทีการแสดง มีการบริหารจัดการโดยผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีการจัดสรรงบประมาณด้านศิลปะและวัฒนธรรม

3.2 หน่วยงานจัดทำวารสารศิลปะและวัฒนธรรมระดับต่างๆ เช่น วารสารระดับหน่วยงาน ระดับชาติ โดยมีความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

3.3 หน่วยงานมีการบริการวิชาการด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีความร่วมมือกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น มีการสร้างเครือข่าย มีการกำหนดตัวบ่งชี้ และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบอย่างชัดเจน

4. มีการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต

มีการติดตามผลการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมนิสิต มีการกำหนดตัวบ่งชี้ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

5. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนิสิต

5.1 มีการนำผลการประเมินไปพัฒนากระบวนการ บูรณาการด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักการของ PDCA

5.2 มีแผนปรับปรุงและพัฒนาการบูรณาการด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมนำสู่การปฏิบัติ และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5.3 มีผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการตามแผนปรับปรุงและพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

6. มีการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรมและมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

6.1 หน่วยงานมีการกำหนด/การสร้างมาตรฐานด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีการใช้ผู้เชี่ยวชาญ และมีการเผยแพร่สู่สาธารณะ

6.2 หน่วยงานได้รับการยอมรับจากสังคม เช่น มีศิลปินแห่งชาติ มีบุคลากรได้รับเชิญเป็นวิทยากร หรือเป็นที่ประจักษ์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิในระดับองค์กร ระดับชุมชน ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

6.3 หน่วยงานมีจำนวนผลงานวิจัย หรืองานสร้างสรรค์ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมโดยมีการเผยแพร่ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาค หรือระดับนานาชาติ หรือมีผลงานได้รับรางวัล ได้รับการอ้างอิง เป็นที่ยอมรับ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 (สมศ. ๑๐) การส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. นโยบาย แผน ระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม
2. โครงการหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนด้านศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรม รวมทั้งตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จ
3. รายงานสรุปผลหรือประเมินโครงการหรือกิจกรรม (ประโยชน์และคุณค่าต่อชุมชน)
4. หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจหรือแบบสอบถามหรือแบบประเมินวิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
5. รายงานรางวัลที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณ ยกย่อง ระดับชาติและนานาชาติ จากสถาบันหรือหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 (สมศ. ๑๑) การพัฒนาสุนทรียภาพในมิติทางศิลปะและวัฒนธรรม

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. หลักฐานที่แสดงรายละเอียดของโครงการหรือกิจกรรมที่พัฒนาสุนทรียภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการในแต่ละปีการศึกษา
2. โครงการหรือกิจกรรมที่แสดงรายละเอียดที่กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของความสำเร็จ อย่างเป็นรูปธรรม สามารถประเมินได้
3. รายงานสรุปผลหรือประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมที่พัฒนาสุนทรียภาพทางศิลปะและวัฒนธรรม
4. หลักฐานที่อธิบายรายละเอียดและแสดงกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลของการสรุปผลสำเร็จ เช่น ขั้นตอนและช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูล การสุ่มตัวอย่าง แบบสำรวจหรือแบบสอบถาม หรือ แบบประเมินวิธีการวิเคราะห์ผล เป็นต้น
5. ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ปรากฏในประเด็นการพิจารณาในข้อ 2 และข้อ 3

หมายเหตุ :

1. “ สะอาด ” หมายถึง ไม่รก มีระเบียบ ใช้ง่าย ใช้สะดวก
2. “ สุขลักษณะ ” หมายถึง สะอาด ปลอดภัย ไร้มลภาวะ สุขใจ สบายกาย
3. “ สวยงาม ” หมายถึง มีการจัดแต่งอาคาร สภาพแวดล้อมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับพื้นที่แวดล้อม ไม่สิ้นเปลือง และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ

ตัวบ่งชี้ 7.1 (สกอ. 7.1) ภาวะผู้นำของสภามหาวิทยาลัยหรือ คณะกรรมการประจำหน่วยงานและผู้บริหาร ทุกระดับของหน่วยงาน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. สภามหาวิทยาลัยหรือ คณะกรรมการ ประจำ หน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและ/หรือหน่วยงาน กำหนดครบถ้วนและมีการประเมินตนเองตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดล่วงหน้า

1.1 กรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการประจำ หน่วยงานทุกคนควรได้รับการชี้แจงและทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ ที่มีต่อหน่วยงานและมหาวิทยาลัย ก่อนจะปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ต่างๆ

1.1.1 ข้อบังคับที่ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลและผู้บริหาร

1.1.2 ทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ

1.1.3 กรอบทิศทางการพัฒนาหน่วยงานและมหาวิทยาลัย

1.1.4 อัตลักษณ์ของหน่วยงานและมหาวิทยาลัย

1.2 สภามหาวิทยาลัย หรือคณะกรรมการประจำ หน่วยงานกำกับดูแลหน่วยงานไปสู่ทิศทาง ที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัยหรือ คณะกรรมการ ประจำหน่วยงาน และมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

1.3 มีการเปิดเผยประวัติ กรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือ กรรมการประจำหน่วยงาน รายงานการ ประเมินตนเอง และรายงานต่อสาธารณชน

1. 3.1 การเปิดเผยประวัติของสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

1. 3.2 คำอธิบายลักษณะงาน (job description) ของสภามหาวิทยาลัยหรือคณะ กรรมการ ประจำหน่วยงาน

1.3.3 รายงานการประเมินตนเองของ สภามหาวิทยาลัยหรือคณะ กรรมการประจำหน่วยงาน รายงานต่อสาธารณชน

2. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการปฏิบัติงานและพัฒนา หน่วยงาน

2.1 ผู้บริหารและ สภามหาวิทยาลัยหรือ กรรมการ ประจำ หน่วยงาน มีส่วนร่วมในการกำหนด นโยบายและจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ และนำสู่การปฏิบัติที่เป็นระบบชัดเจน โดยมีการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพ (KPI) ของงานที่ปฏิบัติ ซึ่งควรมีการพิจารณาจากสิ่งต่อไปนี้

2.1.1 มิติการพัฒนางานองค์กร เช่น การส่งเสริมให้อาจารย์ บุคลากรมีโอกาสศึกษา เรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

2.1.2 มิติการพัฒนา หรือการปรับปรุงกระบวนการหลักของหน่วยงาน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของนิสิต ทิศทางการส่งเสริมการวิจัย การบริการวิชาการและสังคม การทำนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรม

2.1.3 มิติผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ หรือ วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของสถาบันอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาจากความคุ้มค่าของการจัดเก็บข้อมูล และการรายงานข้อมูล กับประโยชน์ที่จะได้รับ

2.2 ผู้บริหารสร้างระบบและกลไกการถ่ายทอดนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ให้หน่วยงาน และบุคลากรทุกระดับทราบและมีความเข้าใจร่วมกัน

2.2.1 รายงานสรุป/รายงานการประชุมที่ผู้บริหารได้มีการชี้แจง/ถ่ายทอดนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ให้บุคลากรภายในหน่วยงานทุกระดับทราบและมีความเข้าใจร่วมกัน

2.3 ควรจัดทำระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานให้ทันสมัย นำมาใช้ในการติดตามผลการบริหาร สารสนเทศ การรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้คุณภาพ (KPI) ที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และนำข้อมูลที่ได้มาใช้เพื่อการตัดสินใจในการปรับแผนกลยุทธ์ได้อย่างทันการ

2.3.1 ระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานมีความทันสมัย ข้อมูลมีความถูกต้อง และสามารถนำมาใช้ในการติดตามผลการบริหารงานได้เป็นอย่างดี

2.3.2 รายงานการประชุมที่มีวาระเกี่ยวกับการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้คุณภาพ (KPI) ที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และนำข้อมูลที่ได้มาใช้เพื่อการตัดสินใจในการปรับแผนกลยุทธ์ได้อย่างทันการ

3. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่มอบหมาย รวมทั้งสามารถ สื่อสารแผนและผลการดำเนินงานของหน่วยงานไปยังบุคลากรในหน่วยงาน

3.1 ในการประชุมผู้บริหาร ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามผลการนำนโยบายและแผนกลยุทธ์ไปสู่ การปฏิบัติ อย่างน้อย ปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อทบทวนเป้าหมาย หรือปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์มากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสร้างกลไกภายในเพื่อสื่อสารแผนการดำเนินงานไปยังบุคลากรกลุ่มเป้าหมาย ทุกระดับที่เกี่ยวข้อง

3.2 ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานที่สำคัญตามภารกิจของหน่วยงานอย่างครบถ้วน รวมทั้งการติดตามผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง เพื่อทบทวนเป้าหมาย หรือปรับแผนการดำเนินงานใน รอบปีถัดไป พร้อมทั้งแจ้งผลการดำเนินงานไปยังบุคลากรทุกระดับผ่านการสื่อสารภายใน โดยใช้สื่อต่างๆ ที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

3.2.1 รายงานสรุปการประเมินผลการดำเนินงานที่สำคัญตามภารกิจของหน่วยงาน

3.2.2 รายงานการประชุมที่มีวาระเกี่ยวกับผู้บริหารมีการรายงานสรุปการประเมินผลการดำเนินงานที่สำคัญตามภารกิจของหน่วยงานรวมทั้งการติดตามผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง เพื่อทบทวนเป้าหมาย หรือปรับแผนการดำเนินงานในรอบปีถัดไป

3.2.3 ช่องทางหรือวิธีการแจ้งรายงานสรุปการประเมินผลการดำเนินงานไปยังบุคลากรทุกระดับผ่านการสื่อสารภายใน โดยใช้สื่อต่างๆ ที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น การประชุมชี้แจง

3.3 แผน/ปฏิทินการประชุมประจำปี รายงานการประชุมและเอกสารประกอบการประชุม สภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

3.4 รายงานสรุปการจัดประชุม สภามหาวิทยาลัยหรือ คณะกรรมการ ประจำ หน่วยงาน เฉลี่ย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 เช่น ตารางสรุปร้อยละของจำนวนครั้งของการจัดประชุมตามแผนการประชุม

3.5 รายงานสรุปการเข้าประชุมของ กรรมการสภามหาวิทยาลัยหรือ กรรมการ ประจำหน่วยงาน ที่แสดงถึงการเข้าร่วมประชุมของกรรมการเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

4. ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้อำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากรตามความเหมาะสม

4.1 ผู้บริหารควรมีระบบการสื่อสาร 2 ทาง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน อันจะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

ช่องทางที่ผู้บริหารได้รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เช่น ในที่ประชุม โทรศัพท์ อีเมลล์ เว็บไซต์ กล่องรับความคิดเห็น ฯลฯ

4.2 ผู้บริหารดำเนินการปรับลดขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการโดยการมอบอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติระดับถัดไป เพื่อเพิ่มความคล่องตัว พร้อมทั้งมีการกำกับ และตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบการทำงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และมีความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีเอกสารหลักฐาน/คำสั่งการมอบอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติระดับถัดไป

4.3 รายงานสรุปผลกิจกรรม/โครงการที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคลากรเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เช่น

4.3.1 การจัดโครงการรางวัลคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ

4.3.2 โครงการพัฒนาองค์การให้คล่องตัว (lean organization)

5. ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงาน เพื่อให้สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเต็มตามศักยภาพ

5.1 ผู้บริหารมีการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ร่วมงาน โดยเน้นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

5.1.1 เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าผู้บริหารมีการสอนงานที่หน้างาน (on-the-job training) เช่น บันทึกการสอนงาน ภาพถ่าย อื่นๆ

5.1.2 การจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงาน

5.2 รายงานสรุปผลกิจกรรม/โครงการการจัดการความรู้เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและปฏิบัติงาน อาทิ

5.2.1 การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5.2.2 การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ (community of practices)

6. ผู้บริหารบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

6.1 ผู้บริหารควรยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการบริหารการดำเนินงานของหน่วยงานให้ไปสู่ทิศทางที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน โดยให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

6.2 ผู้บริหารมีการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยเฉพาะในประเด็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องคุณภาพทางวิชาการและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

6.3 ผู้บริหารมีการเปิดเผยประวัติ มีรายงานประเมินตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานและรายงานการเงินของหน่วยงานเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหน่วยงานเป็นประจำทุกปี

6.3.1 การเปิดเผยประวัติของผู้บริหารหน่วยงาน

6.3.2 รายงานประเมินตนเองของผู้บริหาร

6.4 ผู้บริหารมีการติดตามผลการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงาน และรายงานการเงินของมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงานเป็นประจำทุกปี

6.5 รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารหน่วยงานที่มีวาระเกี่ยวกับการติดตาม/การรายงานผลการดำเนินงาน ได้แก่ รายงานการประเมินตนเองของหน่วยงาน การรายงานการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน รายงานการเงิน

7. มีการประเมินผลการบริหารงานของหน่วยงานและผู้บริหารนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม

7.1 หน่วยงานมีการประเมินผลการบริหารงานของหน่วยงานและผู้บริหาร ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย และข้อบังคับมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน หรือตามข้อตกลงที่ทำร่วมกัน

7.2 การประเมินควรยึดหลักการประเมินผลการบริหารงานแบบกัลยาณมิตร กล่าวคือใช้หลักการที่มุ่งเน้นการให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา หรือปรับปรุง มหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

7.3 ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการบริหารงาน อาทิ จัดทำแผนการบริหารงาน และรายงานผลการดำเนินงานต่อสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงานในโอกาสที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ 7.2 (สกอ. 7.2) การพัฒนาสถาบันสู่สถาบันเรียนรู้

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการกำหนดประเด็นความรู้และเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของหน่วยงานอย่างน้อยครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย

1.1 หน่วยงานควรศึกษาเป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ หรือวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ของหน่วยงาน ว่ามีประเด็นใดที่มุ่งเน้นเป็นสำคัญ หรือมุ่งสู่ผลลัพธ์ใดที่ต้องการ เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการความรู้ให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย

1.1.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานจัดการความรู้ (Knowledge Management)

1.1.2 แผนยุทธศาสตร์หรือแผนปฏิบัติการในการจัดการความรู้ให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารและคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

1.2 คณะทำงาน/บุคคลที่เกี่ยวข้องในการกำหนดประเด็นความรู้ อาจประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้างาน ที่กำกับดูแลด้านยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิต ด้านวิจัย รวมทั้งด้านอื่นๆ ที่เป็นไปตามอัตลักษณ์ของหน่วยงาน

1.3 เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าหน่วยงานมีเป้าหมายในการจัดการความรู้ โดยเน้นเรื่องการพัฒนาทักษะ ความสามารถของบุคลากรภายในเป็นหลัก โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย รวมทั้งประเด็นการจัดการความรู้ที่หน่วยงานมุ่งเน้นตามอัตลักษณ์ เช่น เทคนิคการปรับปรุงหลักสูตร และวิธีการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (learning outcome) เทคนิคการเพิ่มผลงานวิจัยภายในมหาวิทยาลัย

2. กำหนดบุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาความรู้และทักษะด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัยอย่างชัดเจนตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ 1

2.1 กลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย อย่างน้อยควรเป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตและการวิจัย เช่น คณาจารย์ หรือนักวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความรู้ดังกล่าว รวมทั้งด้านอื่นๆ ที่หน่วยงานมุ่งเน้น

2.2 หน่วยงานควรกำหนดนโยบายให้มี การสำรวจผลการปฏิบัติงานที่เป็นจุดเด่นของอาจารย์หรือนิสิตในหน่วยงาน หรือสาขาวิชา โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยที่สะท้อนอัตลักษณ์ของสาขานั้นๆ เพื่อนำมากำหนดเป็นประเด็นสำหรับใช้ในกระบวนการจัดการความรู้ให้ได้องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

3. มีการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดีตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ 1 และเผยแพร่ไปสู่บุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด

3.1 หน่วยงานควรเชิญบุคลากรภายใน หรือภายนอกที่มีผลงานดีเด่นทางด้านวิชาการและผลงานทางด้านวิจัย รวมทั้งผลงานด้านอื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยมุ่งเน้น มาถ่ายทอดความรู้ เคล็ดลับ หรือนวัตกรรม อย่าง

สม่ำเสมอผ่านเวทีต่างๆ เช่น การจัดประชุมสัมมนา เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเจ้าของความรู้ เคล็ดลับ หรือนวัตกรรมดังกล่าว รายงานการจัดประชุมสัมมนา เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเจ้าของความรู้ เคล็ดลับ หรือนวัตกรรม

3.2 หน่วยงานควรส่งเสริมให้มีบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในหน่วยงาน เพื่อให้เกิด วัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทั้งด้านงบประมาณ เวลา สถานที่

3.2.1 หน่วยงานมีบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ เช่น การส่งเสริมให้มีชุมชนนักปฏิบัติ เครือข่ายด้านการจัดการความรู้ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

3.2.2 เอกสารหลักฐานแสดงการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทั้งด้านงบประมาณ เวลา สถานที่

3.2.3 รายงานสรุปผลการประเมินโครงการแต่ละโครงการตามแผนการจัดการความรู้

3.2.4 รายงานสรุปผลการดำเนินงานภาพรวมตามแผนการจัดการความรู้ ที่ได้ตามเป้าหมาย

ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

4. มีการรวบรวมความรู้ตามประเด็นความรู้ที่กำหนดในข้อ 1 ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคลและแหล่ง เรียนรู้อื่นๆ ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาและจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษร (explicit knowledge)

4.1 ผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ทั้งที่มีอยู่ในตัวบุคคลและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาพัฒนาและจัดเก็บอย่างเป็นระบบ เป็นหมวดหมู่เพื่อให้บุคลากรกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ เพิ่มพูนความรู้ความสามารถเข้าถึงแนวปฏิบัติที่ดีได้ง่าย

4.2 ควรมีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และ เผยแพร่ความรู้ ให้เกิดความประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

4.3 ควรมีการจัดพิมพ์วารสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกย่องให้เกียรติแก่ ผู้เป็นเจ้าของความรู้ เคล็ดลับ หรือนวัตกรรมดังกล่าว

5. มีการนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ในปีการศึกษาปัจจุบันหรือปีการศึกษาที่ผ่านมา ที่เป็นลายลักษณ์อักษร (explicit knowledge) และจากความรู้ ทักษะของผู้มีประสบการณ์ตรง (tacit knowledge) ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง

5.1 ผู้รับผิดชอบมีการวิเคราะห์ความรู้จากแนวปฏิบัติที่ดีจากแหล่งต่างๆ เช่น นวัตกรรมที่ได้จาก การจัดการความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานและสังคม นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของ หน่วยงานที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

5.2 ผู้รับผิดชอบควรขยายผลการปรับใช้ไปยังหน่วยงานต่างๆ และติดตามวัดผลตามประเด็น ความรู้และเป้าหมายของการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย

5.3 มีการนำผลการประเมินคุณภาพจากภายในและภายนอกด้านการจัดการความรู้ มาปรับปรุง และพัฒนาระบบและกลไกการจัดการความรู้ของหน่วยงาน

5.4 รายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ในประเด็นยุทธศาสตร์ หรือ กลยุทธ์ของหน่วยงาน

ตัวบ่งชี้ 7.3 (มคอว 7.3) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีแผนระบบสารสนเทศ (information system plan)

1.1 มหาวิทยาลัย ควรตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนระบบสารสนเทศที่ประกอบไปด้วยผู้บริหารด้านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยและกลุ่มผู้บริหารที่เป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศ

1.2 แผนระบบสารสนเทศควรสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย

1.3 ระบบสารสนเทศที่นำเสนอในแผนระบบสารสนเทศควรประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

- วัตถุประสงค์ ความสามารถในการทำงานของระบบแต่ละระบบ
- ความสอดคล้องของแต่ละระบบที่มีต่อแต่ละกลยุทธ์ของสถาบัน
- ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศที่นำเสนอใหม่กับระบบสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการใช้ในแต่ละระบบ ทั้ง hardware software (system software และ application software) database peopleware และ facilities อื่นๆ
- งบประมาณที่ต้องการใช้ในแต่ละระบบ
- การประเมินความคุ้มค่าของระบบสารสนเทศ
- การจัดลำดับความสำคัญของระบบสารสนเทศ

2. มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย โดยอย่างน้อยต้องครอบคลุมการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริหารจัดการ และการเงิน และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจเป็นระบบสารสนเทศที่นำข้อมูลจากระบบสารสนเทศในการดำเนินงานตามปกติ เช่น ระบบบัญชี ระบบลงทะเบียนนิสิต ระบบทะเบียนประวัติ เป็นต้น มาสร้างเป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารใช้ในการบริหารและการตัดสินใจในเรื่องที่เป็นพันธกิจของมหาวิทยาลัยได้อย่างครบถ้วน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การเงิน การบริหารจัดการด้านอื่นๆ รวมทั้งเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

3. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศ

3.1 ผู้รับผิดชอบควรจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ รวมทั้งกำหนดระยะเวลาในการเก็บแบบประเมินให้สอดคล้องกับลักษณะการเข้าใช้ระบบ เช่น มีการประเมินความพึงพอใจทุกครั้งที่มีการใช้ระบบหรือทุกเดือน ทุกภาคการศึกษา ทุกปีการศึกษา เป็นต้น

3.2 ผู้รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยควรดำเนินการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4. มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบสารสนเทศมาปรับปรุงระบบสารสนเทศ

4.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ

สารสนเทศ

4.2 นำผลการประเมินความพึงพอใจมาใช้ในการจัดทำแผนปรับปรุงระบบสารสนเทศ

4.3 แผนปรับปรุงระบบสารสนเทศควรผ่านการพิจารณาจากผู้บริหารแล้ว

4.4 ดำเนินการตามแผนปรับปรุงระบบสารสนเทศตามระยะเวลาที่กำหนด

5. มีการส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายของหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนด

มีการส่งข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามที่สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา (CHE QA Online) ระบบฐานข้อมูลรายบุคคลด้านนิสิต บุคลากร และหลักสูตรในมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ 7.3.1 (มศว 7.3.1) การพัฒนาหรือนำระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการบริหารและการตัดสินใจ

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีแผนการใช้ระบบสารสนเทศ หรือแผนการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ

1.1 หน่วยงานควรตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการใช้ระบบสารสนเทศ หรือแผนการพัฒนาระบบสารสนเทศ ที่ประกอบไปด้วยผู้บริหารด้านระบบสารสนเทศของหน่วยงานและกลุ่มผู้บริหารที่เป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศ

1.1.1 คณะกรรมการจัดทำแผนที่ประกอบไปด้วยกลุ่มผู้บริหารที่เป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศ

1.1.2 นโยบายการใช้หรือการพัฒนาสารสนเทศเพื่อการบริหาร

1.2 แผนควรสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน

1.3 ระบบสารสนเทศที่นำเสนอในแผนระบบสารสนเทศ อาจประกอบด้วย

1.3.1 วัตถุประสงค์ ความสามารถในการทำงานของระบบแต่ละระบบ

1.3.2 ความสอดคล้องของแต่ละระบบที่มีในแต่ละกลยุทธ์ของหน่วยงาน

1.3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศที่นำเสนอใหม่กับระบบสารสนเทศที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.3.4 ทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการใช้ในแต่ละระบบ ทั้ง hardware software (system

software และ application software) database peopleware และ facilities อื่นๆ

1.3.5 งบประมาณที่ต้องการใช้ในแต่ละระบบ

1.3.6 การประเมินความคุ้มค่าของระบบสารสนเทศ

1.3.7 การจัดลำดับความสำคัญของระบบสารสนเทศ

2. มีการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจเป็นระบบสารสนเทศที่นำข้อมูลจากระบบสารสนเทศในการดำเนินงานตามปกติมาสร้างเป็นสารสนเทศให้ผู้บริหารใช้ในการบริหารและการตัดสินใจในเรื่องที่เป็นพันธกิจของหน่วยงานได้อย่างครบถ้วน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การเงิน การบริหารจัดการด้านอื่นๆ รวมทั้งเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาด้วย

2.1.1 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน เช่น ระบบลงทะเบียนนิสิต ระบบทะเบียนประวัตินิสิต เว็บไซต์โครงข่ายวิชา เว็บรายวิชา (ATutor) เป็นต้น

2.1.2 ระบบสารสนเทศเพื่อการวิจัย เช่น งานเผยแพร่ปริญญาโท/ปริญญาตรี ระบบ ROSE เป็นต้น

2.1.3 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเงิน เช่น ระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคล ระบบบัญชีเงินเดือน ระบบใบเบิกเงินงบประมาณ ระบบงานประชุมอิเล็กทรอนิกส์ ระบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2.1.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารวิชาการ

2.1.5 ระบบสารสนเทศเพื่อการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

2.2 มีการติดตาม และรายงานการติดตามข้อมูลในระบบ เพื่อให้ระบบมีข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถรายงานข้อมูลไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทันกำหนดเวลา

2.3 เอกสาร บันทึก รายงานการตรวจสอบข้อมูลในระบบ เพื่อให้มีความถูกต้อง

3. มีการนำข้อมูลจากระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจและมีการรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ เสนอต่อคณะกรรมการบริหารหน่วยงาน

3.1 เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงถึงกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและสนับสนุนการดำเนินงานของผู้ใช้ข้อมูลระดับต่างๆ เช่น รายงานการประชุม เอกสารประกอบการประชุม

3.2 มีการรายงานความก้าวหน้า หรือรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

4. มีการประเมินแผนการใช้ระบบสารสนเทศ หรือประเมินแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารและการตัดสินใจ

มีการรายงานสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข ของแผนการใช้ระบบสารสนเทศ หรือแผนพัฒนาระบบสารสนเทศ ต่อคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผน

5. มีการปรับปรุงแผนการใช้ระบบสารสนเทศ หรือแผนการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ

มีการนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนจากคณะกรรมการ ประจำหน่วยงาน ไปพิจารณาปรับปรุงแผนในปีถัดไป

ตัวบ่งชี้ 7.4 (สกอ. 7.4) ระบบบริหารความเสี่ยง

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของหน่วยงานร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

1.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน

1.2 คณะกรรมการหรือคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง และตัวแทนที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจหลักของหน่วยงาน

1.3 เอกสารแสดงรายละเอียดการทำงานของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เช่น นโยบายหรือแนวทางในการดำเนินงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ คำอธิบายคุณลักษณะของงาน (job description) ของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงแผนหรือปฏิทินการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานอย่างสม่ำเสมอ คู่มือบริหารความเสี่ยง เป็นต้น

2. มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างน้อย 3 ด้าน ตามบริบทของหน่วยงาน จากตัวอย่างต่อไปนี้

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคาร สถานที่)
- ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของหน่วยงาน
- ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหารงานวิจัย ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ
- ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากร
- ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก
- อื่นๆ ตามบริบทของหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย

2.1 วิเคราะห์และระบุความเสี่ยงพร้อมปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย หรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายในการบริหารการศึกษา

2.2 ประเด็นความเสี่ยงที่นำมาพิจารณาควรมองถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่มีโอกาสเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย ด้านชื่อเสียง คุณภาพการศึกษา รวมถึงความสูญเสียทางด้านชีวิตบุคลากร และทรัพย์สินของหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

2.3 ปัจจัยเสี่ยงหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอาจใช้กรอบแนวคิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน อาคารสถานที่ อุปกรณ์ วิธีการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เป็นต้น

2.4 จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาจากมิติของโอกาสและผลกระทบจากความเสียหาย

2.5 รายงานการวิเคราะห์ ระบุความเสี่ยง และการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาจากมิติของโอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง

3. มีการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ 2

3.1 ระดับความเสี่ยงอาจกำหนดเป็นเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพที่สะท้อนถึงความเสี่ยงระดับสูง กลาง ต่ำ ได้

3.2 ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทั้งในด้านของโอกาสและผลกระทบ

3.3 การประเมินโอกาสในการเกิดความเสี่ยง ให้ประเมินจากความถี่ที่เคยเกิดเหตุการณ์เสี่ยงในอดีต หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ในอนาคต โดยคาดการณ์จากข้อมูลในอดีต รวมถึงสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมปัจจัยเสี่ยงในปัจจุบัน

3.4 การประเมินผลกระทบของความเสี่ยง ให้ประเมินจากความรุนแรง ถ้ามีเหตุการณ์เสี่ยงดังกล่าวเกิดขึ้น โดยจะมีความรุนแรงมาก ถ้ากระทบต่อความเชื่อมั่นต่อคุณภาพทางการศึกษาของหน่วยงาน ฐานะการเงิน ขวัญกำลังใจและความปลอดภัยของบุคลากร เป็นต้น

4. มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และดำเนินการตามแผน

4.1 จัดทำ แผนบริหารความเสี่ยงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย โดยต้องดำเนินการดังนี้

4.1.1 กำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรในหน่วยงาน

4.1.2 แนวทางการดำเนินการแก้ไข ลด หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

4.2 สร้างมาตรการควบคุมความเสี่ยงโดยใช้เทคนิค 4T คือ

4.2.1 Take การยอมรับความเสี่ยง

4.2.2 Treat การลดหรือควบคุมความเสี่ยง

4.2.3 Transfer การโอนหรือกระจายความเสี่ยง

4.2.4 Terminate การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง

เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่หน่วยงานจะเกิดความเสียหาย (ทั้งในรูปแบบของตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง การฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพหรือความคุ้มค่า คุณค่า)

5. มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อ สภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.1 รายงานการประชุมที่มีวาระเกี่ยวกับการรายงานความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินงานตามแผนต่อสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

5.2 รายงานการประชุมที่มีวาระเกี่ยวกับการรายงานสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการดำเนินงานต่อสภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการประจำหน่วยงาน

6. มีการนำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจาก สภามหาวิทยาลัยหรือ คณะกรรมการ ประจำหน่วยงานไปใช้ในการปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

แผนบริหารความเสี่ยงในรอบปีถัดไปควรพิจารณาระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังการจัดการความเสี่ยงและข้อเสนอแนะจาก สภามหาวิทยาลัยหรือ คณะกรรมการ ประจำหน่วยงาน รวมทั้งความเสี่ยงใหม่จากนโยบาย หรือสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในหน่วยงาน และจากมหาวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้ 7.5 (สมศ. ๑๒) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดง ว่าสภามหาวิทยาลัยมีการทำพันธกิจครบถ้วนตามภาระหน้าที่ที่กำหนดในพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย
2. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงรายละเอียดการกำหนด ยุทธศาสตร์ ทิศทาง การกำกั้นนโยบายด้านการบริหารจัดการของสภามหาวิทยาลัย
3. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดง ว่าสภามหาวิทยาลัยทำตามกฎระเบียบข้อบังคับของต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัย โดยสภามหาวิทยาลัย
5. เอกสารรายงานการประเมินตนเองของสภามหาวิทยาลัย
6. รายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานของสภามหาวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้ 7.6 (สมศ. ๑๓) การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารหน่วยงาน

ตัวอย่างข้อมูลประกอบการพิจารณาตามตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ

1. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงรายละเอียดการกำหนดหรือทบทวนนโยบายการกำกับดูแลหน่วยงาน รวมทั้งทบทวนกรอบทิศทางการดำเนินงานของหน่วยงานตามหน้าที่และบทบาทของผู้บริหารหน่วยงาน
2. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงรายละเอียดการดำเนินการตามระบบการกำกับดูแลหน่วยงาน โดยมีเอกสารหรือหลักฐานหรือรายงานหรือบันทึกการประชุมที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารหน่วยงาน ได้กำหนดให้มีกระบวนการที่เป็นรูปธรรมในการจัดการเพื่อให้เกิดการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงาน
3. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารหน่วยงานมีการติดตามผลการดำเนินงานสำคัญ เช่น ระบบในด้านนโยบายและแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการเงินและงบประมาณ โดยเฉพาะการดำเนินงานตามภารกิจหลักของหน่วยงานที่เป็นมติคณะกรรมการบริหารหน่วยงาน
4. เอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของหน่วยงานที่กำหนดให้มีระบบการประเมินผู้บริหารโดยคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งและมีการดำเนินงานตามระบบนั้น

5. รายงานการสังเคราะห์หัตถ์หรือนโยบาย รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของผู้บริหาร
หน่วยงาน

7. เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 (สกอ. 8.1) ระบบกลไกการเงินและงบประมาณ

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีแผนกลยุทธ์ทางการเงินที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน

1.1 มีแผนกลยุทธ์ทางการเงินเป็นแผนที่แสดงให้เห็นถึงแหล่งที่มาและแหล่งใช้ไปของเงินที่ต้องใช้ในการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน

1.2 หน่วยงานควรตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ดำเนินการวิเคราะห์ทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน และทำการประเมินมูลค่าของทรัพยากรที่ต้องใช้ซึ่งจะเป็นงบประมาณในการดำเนินการตามแผน และกำหนดแหล่งที่มาของงบประมาณดังกล่าว ซึ่งอาจจะเป็นงบประมาณแผ่นดิน เงินรายได้ เงินบริจาค หรือหน่วยงานจะต้องจัดให้มีการระดมทุนจากแหล่งต่างๆ ก่อนที่จะนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำงบประมาณประจำปีตามแหล่งงบประมาณนั้นๆ

2. มีแนวทางจัดหาทรัพยากรทางการเงิน หลักเกณฑ์การจัดสรร และการวางแผนการใช้จ่ายเงิน อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

2.1 มีแนวทางการจัดหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมกับลักษณะของค่าใช้จ่ายหรือเงินทุนและเพียงพอสำหรับการบริหารภารกิจของหน่วยงานในทุกด้านให้เป็นไปตามเป้าหมาย

2.2 มีแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดล่วงหน้าและได้รับการยอมรับโดยทั่วไปของประชาคม ในกรณีที่มีหลักเกณฑ์ในการจัดสรรทรัพยากรอยู่แล้ว ควรได้มีการทบทวนความเหมาะสมของหลักเกณฑ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

2.3 มีแผนการจัดหาทรัพยากรทางการเงินอย่างเพียงพอ สำหรับการบริหารภารกิจของหน่วยงานในทุกด้านให้เป็นไปตามเป้าหมาย และมีแผนใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะทำให้รายได้รายจ่ายเป็นไปอย่างเหมาะสม

3. มีงบประมาณประจำปีที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการในแต่ละพันธกิจและการพัฒนาหน่วยงาน และบุคลากร

หน่วยงานแต่ละแห่งอาจจะมีวิธีการและหลักการในการทำงานงบประมาณประจำปีที่แตกต่างกันได้ แต่อย่างไรก็ตามหลังจากได้มีการจัดทำงบประมาณประจำปีเสร็จแล้วก่อนที่จะนำงบประมาณประจำปีเสนอคณะกรรมการประจำหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัย ควรได้มีการวิเคราะห์การใช้จ่ายของเงินตามงบประมาณในด้านต่างๆ ดังนี้

- งบประมาณประจำปีสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนดไว้ในแต่ละปีอย่างน้อยเพียงใด

- เมื่อวิเคราะห์ตามพันธกิจของหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยแล้ว งบประมาณประจำปีในแต่ละพันธกิจมีความเพียงพออย่างน้อยเพียงใด
- เมื่อวิเคราะห์ตามแผนการพัฒนาหน่วยงานแล้ว งบประมาณประจำปีสำหรับการพัฒนาบุคลากรมีความเหมาะสมตามนโยบายอย่างน้อยเพียงใด

4. มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบ และรายงานต่อคณะกรรมการ บริหาร

หน่วยงาน และมหาวิทยาลัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

มีการจัดทำรายงานทางการเงินที่อย่างน้อยประกอบไปด้วยงบรายรับ ค่าใช้จ่ายและงบดุลอย่างเป็นระบบ อย่างน้อยทุก 6 เดือน ปีละ 2 ครั้ง เพื่อจะได้รู้ถึงสถานะของเงินรายได้ หลักค่าใช้จ่ายแล้ว หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยมีงบประมาณเหลือเพียงพอ ที่จะใช้ในกิจกรรมของสถาบันในช่วงถัดไป มีการนำรายงานทางการเงินเสนอผู้บริหารหน่วยงาน คณะกรรมการประจำหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัย

5. มีการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และวิเคราะห์สถานะทางการเงิน และความมั่นคงของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

5.1 จัดทำรายงานการใช้งบประมาณตามแผนการดำเนินงานเสนอผู้บริหารเป็นรายงานที่แจ้งให้ผู้บริหารได้ทราบว่า ได้ใช้เงินตามแผนหรือไม่และได้ใช้เงินกับกิจกรรมใดมีผลลัพธ์จากการทำงานอย่างไรบ้าง มีงบประมาณเหลือจ่ายในแต่ละแผนเท่าไร

5.2 มีการจัดทำค่าใช้จ่ายต่อหัวของนิสิต

5.3 มีการจัดทำรายงานการลงทุนของหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย

5.4 มีการวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์รายรับและรายจ่ายในอนาคต

6. มีหน่วยงานตรวจสอบภายในและภายนอก ทำหน้าที่ตรวจ ติดตามการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่หน่วยงานและมหาวิทยาลัยกำหนด

6.1 หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยที่ไม่ได้มีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบภายนอกอยู่แล้ว ควรจัดให้มีผู้ตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบเป็นประจำทุกปี สำหรับหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยที่มีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบภายนอกอยู่แล้วนั้น หากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้เข้าตรวจสอบเป็นประจำทุกปี ควรจัดให้มีผู้ตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

6.2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit committee) หรือรวมทั้งผู้ตรวจสอบภายในอย่างเป็นทางการ

7. ผู้บริหารระดับสูงมีการติดตามผลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำข้อมูลจากรายงานทางการเงินไปใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจ

7.1 ผู้บริหารสามารถใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจช่วยในการติดตามการใช้จ่ายเงิน จัดทำรายงานต่างๆ ที่เป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องทราบ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานะทางการเงินของหน่วยงาน

7.2 มีการนำรายงานทางการเงินเสนอคณะกรรมการประจำหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัยตามแผนที่กำหนด

องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 (สกอ 9.1) ระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติตามตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ

1. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกิจและพัฒนาการของหน่วยงาน ตั้งแต่ระดับภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

1.1 หน่วยงานควรพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของหน่วยงาน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายทั้งในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่หน่วยงานหรือมหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นเอง

1.2 ระบบประกันคุณภาพที่นำมาใช้ต้องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ดำเนินการเป็นประจำ โดยเริ่มจากการวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ ประเมิน และการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้การดำเนินการกิจบรรลุเป้าประสงค์และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและประสานงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อผลักดันให้มีการประกันคุณภาพเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับหน่วยงาน ภาควิชา/สาขาวิชา จนถึงระดับปฏิบัติแต่ละบุคคล

2. มีการกำหนดนโยบายและให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยคณะกรรมการบริหารหน่วยงานและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน

2.1 คณะกรรมการประจำหน่วยงานและผู้บริหารหน่วยงานต้องให้ความสำคัญและกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน โดยเกิดจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีทั้งภายใน และภายนอก หน่วยงานและมหาวิทยาลัย

2.2 มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบการจัดระบบการประกันคุณภาพพร้อมทั้งกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสม

2.3 มีกลไกเชื่อมโยงการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับภาควิชาหรือสาขาวิชา ระดับคณะวิชา ถึงระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้คุณภาพตามที่กำหนด

2.4 มีคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับเพื่อกำกับการดำเนินงานให้สู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

2.5 มีกลไกการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามอัตลักษณ์ของหน่วยงาน

3.1 หน่วยงานอาจกำหนดมาตรฐานและกำหนดตัวบ่งชี้ที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยงานเพิ่มเติมตามอัตลักษณ์ของตนเอง แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับมาตรฐานการอุดมศึกษา ตลอดจนมาตรฐานและกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 ตัวบ่งชี้ที่เพิ่มเติมขึ้นตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยควรชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบถ้วน ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตหรือผลลัพธ์

3.3 เกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ใช้กำกับแต่ละตัวบ่งชี้ ต้องสามารถวัดระดับคุณภาพตามเป้าหมายของตัวบ่งชี้เหล่านั้น และเป็นเกณฑ์ที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครบถ้วน ประกอบด้วย 1) การควบคุม ติดตามการดำเนินงาน และประเมินคุณภาพ 2) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพเสนอต่อคณะกรรมการบริหารหน่วยงานและมหาวิทยาลัยตามกำหนดเวลา และรายงานข้อมูลครบถ้วนตามที่กำหนดในระบบ CHE QA online และ 3) การนำผลการประเมินคุณภาพไปทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของหน่วยงาน

4.1 มีการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สมบูรณ์ครบถ้วน โดยมีการกำหนดการควบคุมคุณภาพ การติดตามการดำเนินงาน และการประเมินคุณภาพ

4.2 มีการนำวงจร PDCA เข้ามาใช้ในการดำเนินงานด้านระบบคุณภาพ และการปรับปรุงระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

4.3 มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพที่มีข้อมูลครบถ้วนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยกำหนดใน CHE QA Online เสนอคณะกรรมการประจำหน่วยงานพิจารณา พร้อมทั้งเสนอมาตรการและแผนเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพตามผลการประเมินในแต่ละปี โดยส่งรายงานให้มหาวิทยาลัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

5. มีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาปรับปรุงการทำงาน และส่งผลให้มีการพัฒนาผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ทุกตัวบ่งชี้

หน่วยงานมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์นำผลจากการประเมินคุณภาพ มาตรการ และแผนพัฒนาคุณภาพในแต่ละปี ไปวิเคราะห์และดำเนินการหรือประสานงานกับคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบโดยตรงหรือร่วมรับผิดชอบ โดยมีเป้าหมายให้ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน มีการพัฒนาขึ้นจากปีก่อนหน้าทุกตัวบ่งชี้

6. มีระบบสารสนเทศหรือสารสนเทศที่ให้ข้อมูลสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในครบทุกองค์ประกอบคุณภาพ

หน่วยงานควรจัดให้มีระบบสารสนเทศที่สามารถนำเสนอข้อมูลประกอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันครบทั้ง 9 องค์ประกอบคุณภาพ และสามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งระดับบุคคล ภาควิชา หน่วยงาน และมหาวิทยาลัย รวมถึงเป็นระบบที่สามารถเชื่อมต่อกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ เช่น สกอ. สมศ. ก.พ.ร. เป็นต้น

7. มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะนิสิต ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ใช้บริการตามพันธกิจของหน่วยงาน

หน่วยงานควรส่งเสริมให้นิสิต คณาจารย์ และบุคลากรของหน่วยงานเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตและผู้ใช้บริการตามพันธกิจของหน่วยงาน เช่น ผู้รับบริการด้านการวิจัย หรือชุมชนผู้รับบริการทางวิชาการของหน่วยงาน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ อาทิ ในรูปแบบของการร่วมเป็นกรรมการ การร่วมกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมาย การให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้านการประกันคุณภาพ เป็นต้น

8. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย และมีกิจกรรมร่วมกัน

8.1 มีการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพระหว่างมหาวิทยาลัย ทั้งในส่วนของระดับมหาวิทยาลัย หรือคณะวิชา และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษา และอื่นๆ

8.2 มีการทำงานด้านการประกันคุณภาพร่วมกันในเครือข่าย มีผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีพัฒนาการด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้น จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในเครือข่าย

8.3 มีการติดตาม ประเมินผลการสร้างเครือข่าย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง โดยนำเสนอผลการติดตาม ประเมินผลต่อคณะกรรมการประจำหน่วยงานหรือผู้บริหารหน่วยงาน

9. มีแนวปฏิบัติที่ดีหรืองานวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานพัฒนาขึ้น และเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์

9.1 มีกระบวนการคัดสรรแนวปฏิบัติที่ดี ในแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อาทิ การประกวดแนวปฏิบัติที่ดี การคัดเลือกแนวปฏิบัติที่ดีโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นต้น

9.2 มีการเผยแพร่แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ดีให้กับสาธารณชน และให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ประโยชน์ โดยพิจารณาจากช่องทางการเผยแพร่ และข้อมูลย้อนกลับที่สาธารณชนหรือหน่วยงานอื่น แสดงให้เห็นว่ามีการนำแนวปฏิบัติที่ดีดังกล่าวไปใช้ประโยชน์

9.3 มีการวิจัยสถาบันด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และนำผลไปพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา